

PLANSTRATEGI 2024

AVANNAATA
KOMMUNIA

INDHOLD

Forord	5
Planstrategi 2024	7
Sammen om en bæredygtig udvikling	9
10 strategiske indsatsområder	11
1. Stærke, aktive lokalsamfund	12
2. Gode rammer for børns læring	16
3. Folkesundhed og trivsel for alle	20
4. Gode beskæftigelsesmuligheder	24
5. Ansvarlig turismeudvikling	28
6. Lokal erhvervsfremme	32
7. Gode boliger og bymiljøer	36
8. Sanitet og spildevand	40
9. Ansvarligt forbrug og affaldshåndtering	44
10. Klimatilpasning	48
Kommunens udvikling	52
Statusoversigt for kommuneplantillæg	55

Kolofon

Planstrategi 2024
Avannaata Kommunia

Kommunalbestyrelsen har godkendt
Planstrategi 2024 på møde den 1. oktober 2024.

Lovgrundlag for planstrategien:
Selvstyrets lovebekendtgørelse af Inatsisartutlov,
nr. 4 af 25. januar 2024 om planlægning og
arealanvendelse.

Billederne i denne publikation er gengivet efter
aftale med fotografen, herunder fotografier hos
Visit Greenland. Fotografen fremgår ud for hvert
billede.

Forside & bagside: Asbjørn Dissing Bargsteen,
Avannaata Kommunia

Kontakt

Avannaata Kommunia
Noah Mølgårdip Aqq. 9
Postboks 1023
3952 Ilulissat
Telefon (+299) 70 18 00
Email avannaata@avannaata.gl

FORORD

Planstrategi 2024 er en opdatering af Avannaata Kommunias første planstrategi. Med planstrategien som ramme fortsætter vi udvikling inden for de 10 indsatsområder, som blev lanceret i Planstrategi 2020.

Avannaata Kommunian vil fortsat anvende FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling som pejlemærker for kommunens udvikling. Verdensmålene er et godt værktøj til at prioritere politiske indsatser og vi sikrer, at der trækkes i samme retning både på tværs af kommunen og i den omgivende verden.

I Nordgrønland lever vi med og af naturen. Vi spiser det, vi fanger og tilpasser os dagligdagens udfordringer med gå-på-mod. Vi skal derfor i fællesskab værne om en ren og mangfoldig natur, så kommende generationer også kan leve i pagt med naturen og dens ressourcer. En ny ambitiøs affaldsplan skal implementeres i de kommende år og sikre en bæredygtig omstilling inden for affaldshåndtering. Langt mere affald skal sorteres og genanvendes og affald skal opbevares og bortskaffes uden gene for natur og mennesker. Kommunen ønsker også nytænkende løsninger egnet for det arktiske område inden for f.eks. sanitære installationer.

Børn og unges vilkår skal prioriteres højt. Det er en fælles pligt at sikre alle børn en god opvækst. Det er særligt vigtigt, at forældreansvaret styrkes og familien skal understøttes som en vigtig ressource. Vi tror på at større borgerinddragelse kan være med til at skabe mærkbare ændringer i familier og bidrage til mindre misrøgt og større mod og livsglæde hos fremtidens unge.

Et blomstrende bæredygtigt erhvervsliv er vigtigt for de kommende års udvikling. Kommunalbestyrelsen ønsker at sætte rammerne for, at erhvervslivet kan udvikle sig og bidrage til vækst

i de enkelte lokalsamfund i kommunen. Den private og offentlige sektor skal arbejde tæt sammen om at løfte et bæredygtigt erhvervsliv både socialt, økonomisk og miljømæssigt.

Et af de erhverv, der har et stort potentiale, er turismeerhvervet. Den stigende turisme, som forventes at tage endnu et hop, når atlantluft-havnen åbner i 2026, er en ressource, der skal gavne velfærden lokalt. Vi ønsker som kommune at være med til at tydeliggøre det unikke i de nordlige bosteder og dermed øge incitamentet for at gæster også bevæger sig længere nordpå.

Vores mål er, at alle skal føle et medejerskab for udviklingen af vores byer og mindre bosteder. Vi prioriterer at genskabe de nærdemokratiske processer, så kommunen fortsat er et attraktivt sted at leve livet og et godt sted at arbejde og bo. Trykke bymiljøer og boliger til alle prioriteres. Det er et ønske, at vi som borgere hver især tager ansvar for vores fælles fremtid. Kommunalbestyrelsen har besluttet, at alle skal kunne deltage i debatten om fremtiden for kommunens 23 mindre bosteder og 4 byer. Vi ønsker, at hele befolkningen, tager ansvar for i fællesskab at finde løsninger på udfordringer i lokalsamfundet.

Vores fremtid ser lys ud.

God læselyst.

*På vegne af kommunalbestyrelsen
Borgmester Palle Jerimiassen*

PLANSTRATEGI 2024

I Planstrategi 2024 præsenterer kommunalbestyrelsen, hvordan Avannaata Kommunia vil revidere sin kommuneplan inden for den gældende valgperiode.

Med Planstrategi 2024 vedtager kommunalbestyrelsen:

- At der skal foretages en delrevision af kommuneplanen for den næste 12 års periode, 2024-2036, således nuværende Kommunalbestyrelse kan overdrage en revideret kommuneplan til kommende Kommunalbestyrelse.
- At vision, værdier og de 10 strategiske indsatsområder vedtaget med Planstrategi 2020 gendtages som grundlag for den reviderede kommuneplan.

Ny kommunestruktur

Kommunalbestyrelsen har besluttet at Avannaata Kommunia skal opdeles i flere kommuner. Borgmester Palle Jerimiassen har i den forbindelse anmodet Grønlands Selvstyre om at forlænge den gældende valgperiode (2021-2024) med minimum 1 år for at sikre en overgangsperiode for opdelingen. Hvordan Avannaata Kommunia skal opdeles, vil blive besluttet efter en folkeafstemning, der vil finde sted inden udgangen af 2024. Der er fremlagt to scenarier for en ny kommunestruktur.

De to scenarier er:

- Kommunen opdeles i 2 kommuner, hvor Ilulissat distriktet udgør den ene kommune, mens Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq distrikterne tilsammen udgør den anden kommune.
- Kommunen opdeles i 4 kommuner, hvor hvert distrikt (Ilulissat, Uummannaq, Upernavik, Qaanaaq) udgør en selvstændig kommune.

Planstrategi 2024 er kommunalbestyrelsens oplæg til, hvordan Avannaata Kommunia, som én samlet kommune eller som flere opdelte kommuner, kan udvikle sig i en bæredygtig retning. I forbindelse med en ny kommunestruktur, kan Planstrategi 2024, fungere som afsæt for nye lokale visioner og strategier.

Oplæg til sektorarbejdet

Planstrategien er også et oplæg til arbejdet i de enkelte sektorer. Hvert indsatsområde er suppleret med konkrete målsætninger for arbejdet i sektorerne og danner således udgangspunkt for udarbejdelse af fremtidige kommunale sektorplaner.

SAMMEN OM EN BÆREDYGTIG UDVIKLING

Vision

Visionen *Sammen om en bæredygtig udvikling*, som blev præsenteret med Planstrategi 2020, skal fortsat være kommunens vision. Avannaata Kommunia har fortsat meget at gøre hvad angår bæredygtig udvikling. Vi ønsker at skabe kontinuitet i arbejdet med udviklingen, blandt andet ved at bevare vision, værdier og indsatsområder fra Planstrategi 2020.

Visionens første ord "*Sammen*" refererer til det faktum, at bæredygtig udvikling er en stor opgave, kommunen ikke kan løfte alene. Der er derimod afgørende, at vi samarbejder på tværs af kommune, borgere, erhvervsliv, frivilligsektor og andre myndigheder. I forbindelse med den kommende deling af Avannaata Kommunia i flere kommuner, afspejler visionen desuden kommunalbestyrelsens ønske om et nært samarbejde på tværs af ressourcer mellem de nye nordlige kommuner.

Bæredygtighed

Bæredygtighed handler om, hvordan vi kan sikre vores nuværende behov uden at forringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov (Brundtlandsrapporten 1987). Bæredygtighed indbefatter både sociale, økonomiske og miljømæssige forhold, og det væsentlige er, at vi ikke går på kompromis med det ene, for at styrke det andet. En indsats, der styrker kommunens økonomi, men går på kompromis med sociale eller miljømæssige forhold, er eksempelvis ikke bæredygtig. Bæredygtig udvikling kræver et holistisk blik, og med bæredygtig udvikling som fokus for kommunens udvikling, vil Planstrategi 2024 ikke alene belyse den fysiske planlægning, men præsentere kommunens planer for den samlede udvikling på tværs af de sociale, økonomiske og miljømæssige områder.

Værdier

Kommunens arbejde vil bygge på fire værdier, som kommunens borgere tidligere har været med til at definere i forbindelse med udarbejde af Planstrategi 2020. De fire værdier skal fortsat være kendetegnende for kommunens arbejde, og være med til at sikre, at kommunen kan realisere sin vision og målsætninger. De fire værdier er:

- **Langsigtet planlægning:** Vi vil tænke langsigtet med omtanke for fremtidens behov.
- **Nytænkning:** Vi vil finde nye løsninger tilpasset de lokale behov og udfordringer.
- **Kvalitet:** Vi vil styrke serviceniveauet og de ansattes fagligheder, så høj kvalitet bliver kendetegnende for kommunens arbejde.
- **Ansvarlighed:** Vi vil handle ansvarsfuldt og leve op til borgernes forventninger.

10 STRATEGISKE INDSATSOMRÅDER

Planstrategi 2024 berører 14 ud af 17 verdensmål, men det er især disse seks fremhævede verdensmål, der er relevante for de kommende års planlægning i Avannaata Kommunia.

Planstrategien er kommunens redskab til at prioritere og målrette sine indsatser for de kommende års planlægning. De 10 strategiske indsatsområder, der blev præsenteret med Planstrategi 2020 og som anvendes i forvaltningernes arbejde i dag, skal ligeledes rammesætte de næste års arbejde. Dette, for at skabe genkendelighed og kontinuitet i arbejdet med kommunens vision og mål. Der er foretaget mindre justeringer i indsatsområdernes titler, for at afspejle det aktuelle fokus og kommunens ansvarsområder. Indsatsområderne er opdateret i henhold til kommunens aktuelle udfordringer og potentialer på baggrund af interviews med kommunens forvaltninger.

Indsatsområderne er oplistet i vilkårlig rækkefølge, og betragtes som ligeværdige.

Indsatsområder i Planstrategi 2024 er:

1. Stærke, aktive lokalsamfund
2. Gode rammer for børns læring
3. Folkesundhed og trivsel for alle
4. Gode beskæftigelsesmuligheder
5. Ansvarlig turismeudvikling
6. Lokal erhvervsfremme
7. Gode boliger og bymiljøer
8. Sanitet og spildevand
9. Ansvarligt forbrug og affaldshåndtering
10. Klimatilpasning

FN's Verdensmål

Planstrategi 2024 anvender FN's 17 verdensmål som pejlemærker i en systematisering af, hvordan kommunen arbejder med bæredygtig udvikling.

Verdensmålene blev vedtaget i 2015 af alle FN's medlemslande. Hensigten med målene er, at alle verdens lande frem til 2030 samles om at skabe bæredygtig forandring i verden. Med de 17 verdensmål har FN skabt et universelt sprog, som kan guide og hjælpe lande over hele verden med at tage handling og skabe bæredygtig fremgang. De 17 verdensmål har også 169 delmål, som gør målene endnu mere håndgribelige og handlingsorienterede. Her må der tages højde for de lokale forskelle mellem landene, og derfor kan alle delmål ikke overføres direkte til Avannaata Kommunia.

Under hvert indsatsområde fremhæves, hvilke verdensmål de lokale handlinger bidrager til at opfylde. Hvert delmål præsenteres med en overskrift og nogle uddybes med en kort tekst. Overskrift og tekst er baseret på FN's beskrivelse af delmålene, men nogle vil være afkortet i forhold til den originale.

Læs mere om alle 17 Verdensmål og tilhørende delmål på www.anguniakkavut.gl.

1 STÆRKE, AKTIVE LOKALSAMFUND

Et godt samspil mellem kommune og indbyggere er afgørende for, at vores bosteder udvikles i overensstemmelse med de lokale værdier, udfordringer og potentialer, der eksisterer på tværs af kommunen. Vi vil derfor styrke nærdemokratiet og kommunens sammenhængskraft. Derudover vil vi understøtte tiltag, der fremmer borgernes trivsel og motivation for at skabe positiv forandring i lokalsamfundet.

Nærdemokrati i en vidtstrakt kommune

Nærdemokrati er demokrati baseret på borgernes ret til og mulighed for medbestemmelse i beslutninger, der vedrører deres lokalområde. Centraladministrationens placering i Ilulissat stiller høje krav til både centraladministration, lokaludvalg og bygdebestyrelserne i de enkelte distrikter med hensyn til at sikre nærdemokratiet. Indbyggere i distrikterne Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq udtrykker ønske om større medbestemmelse. Dette er medvirkende til, at der i dag stilles spørgsmålstejn ved kommunestrukturen.

Som nævnt i introduktionen til denne planstrategi vil kommunalbestyrelsen udføre en folkeafstemning vedrørende en eventuel opdeling af kommunen inden udgangen af 2024. Derfor vil kommunen i efteråret 2024 føre en informationskampagne, der har til formål at oplyse befolkningen om udfordringer og potentialer ved en ny kommunestruktur. Oplysningskampagnen vil tage afsæt i en redegørelse af konsekvenserne for de enkelte distrikters økonomi, som udarbejdes af kommunens eksterne revisorer.

Oplysning om demokrati

Informationskampagnen, nævnt ovenfor, giver kommunen mulighed for at undersøge og udvikle sin evne til at inddrage og sikre medbestemmelse i lokalsamfundene. Det er kommunens forventning, at vi vil gøre os en række erfaringer under informationskampagnen, som kan bidrage til at styrke nærdemokratiet i fremtiden.

Vi ønsker, at flere borgere gør brug af deres demokratiske rettigheder, blandt andet gennem valgdeltagelse. Udvalget for Demokrati og Bygdeudvikling vil styrke sin oplysning om den demokratiske proces og befolkningens rettigheder samt arbejde for at forbedre borgernes muligheder for medbestemmelse og deltagelse. I flere bosteder er der opsat fjernsyn på kommunekontoret eller i Sullisivik, hvor borgerne kan mødes og se kommunalbestyrelsesmøderne, som sendes direkte via appen KommuneTV. Det er vores forventning, at dette er med til at motivere flere til deltagelse. Vi vil kontinuerligt undersøge nye muligheder for borgerinddragelse.

Børnekommunalbestyrelse

Vi ønsker at sikre mere og bedre børneinddragelse i alle sammenhænge, der vedrører børn. Vi har oprettet en børnekommunalbestyrelse for at sikre den unge generations stemme i samfundet. Med børnekommunalbestyrelsen ønsker vi desuden at sikre, at befolkningen fra barnsben får viden om samfundet, demokratiet, deres rettigheder og deltagelsesmuligheder. Det er vores forventning, at det på sigt vil være med til at styrke befolkningens demokratiske deltagelse.

Borgerens stemme

Lokaludvalg og bygdebestyrelser spiller en afgørende rolle i arbejdet med at sikre nærdemokrati. De har indgående kendskab til bostederne og tæt forbindelse til borgerne. Det er essentielt at denne ressource anvendes aktivt, involveres og høres i kommunens beslutningsprocesser vedrørende udviklingen af bostederne. Det er blandt andet lokaludvalgenes ansvar at lave hørings svar på vegne af borgerne. Vi vil i øvrigt digitalisere kommunens høringer, således det bliver lettere tilgængeligt for den enkelte borger at indsende hørings svar på egen hånd.

Vi vil undersøge lokaludvalgene og bygdebestyrelsernes funktion og potentialer samt sikre, at de har de rette forudsætninger for at udfylde deres rolle. Vi vil også undersøge muligheder for at give lokaludvalgene og de folkevalgte medlemmer mere ansvar og råderum for at styrke nærdemokratiet yderligere.

Vidensdeling på tværs af bosteder

Alle bosteder byder på særegne potentialer og udfordringer, og én løsning kan sjældent overføres direkte på tværs af kommunen. Vi må derfor tage hensyn til lokale forskelle i vores planlægning, blandt andet gennem et tæt samarbejde med bygdebestyrelserne. På trods af forskellighed er det samtidig nødvendigt at samarbejde på tværs af kommunens bosteder og ressourcer, hvorfor vi vil styrke kommunens sammenhængskraft gennem kurser, netværksmøder og andre tiltag, der kan styrke samarbejdet.

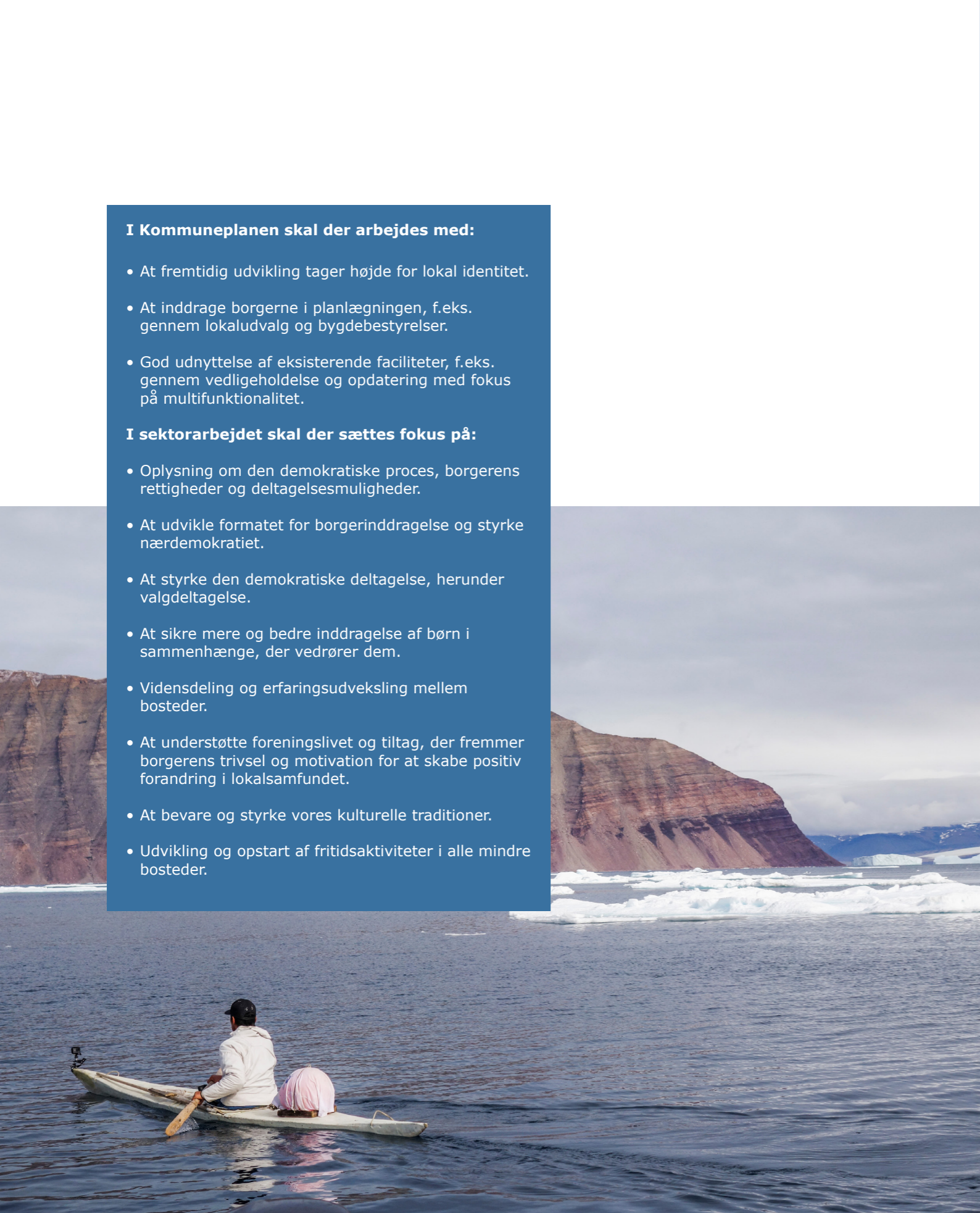
Kultur- og fritidsliv

Foreninger og deres frivillige spiller en afgørende rolle for kommunens kultur- og fritidsliv, til stor glæde og gavn for borgerne. Foreningslivet består af fællesskaber og rammer, der er med til at fremme borgerens trivsel og motivation for at skabe positiv forandring i lokalsamfundet. Et tæt samarbejde mellem kommune og foreninger skal styrke foreningslivets forudsætninger for at tilbyde et bredt udvalg af aktiviteter og fællesskaber. Vi vil arbejde for, at der udvikles og opstartes fritidsaktiviteter i alle mindre bosteder, så der findes interessante aktiviteter året rundt.

Vi vil fortsat have fokus på at bevare og styrke vores stærke kulturelle traditioner. Her vil vi både have et lokalt, nationalt og internationalt perspektiv. Vi vil bidrage til en tæt relation til andre inuitsamfund på tværs af verdenskortet, for at vi i fællesskab kan styrke vores kulturelle ligheder og forskelligheder.

Forsamlingshuse, multihaller, haller og museer er rammedannende for et aktivt kultur- og fritidsliv. Vi vil sikre at bygninger og faciliteter er tidsvarende, blandt andet gennem renovering og vedligehold. Derudover vil vi have øje for muligheden for multifunktionalitet. Det vil sige, at vi vil optimere eksisterende faciliteter og bygninger, så de kan anvendes til flere funktioner og aktiviteter, både dag og aften samt sommer og vinter.

Flere af vores skoler i kommunen indeholder eksempelvis gode faciliteter, som kan anvendes til andre aktiviteter efter skoletid. Multifunktionalitet er en bæredygtig løsning, der især er fordelagtig, hvor der er begrænset mulighed for at bygge nyt.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At fremtidig udvikling tager højde for lokal identitet.
- At inddrage borgerne i planlægningen, f.eks. gennem lokaludvalg og bygdebestyrelser.
- God udnyttelse af eksisterende faciliteter, f.eks. gennem vedligeholdelse og opdatering med fokus på multifunktionalitet.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Oplysning om den demokratiske proces, borgerens rettigheder og deltagelsesmuligheder.
- At udvikle formatet for borgerinddragelse og styrke nærdemokratiet.
- At styrke den demokratiske deltagelse, herunder valgdeltagelse.
- At sikre mere og bedre inddragelse af børn i sammenhænge, der vedrører dem.
- Vidensdeling og erfaringsudveksling mellem bosteder.
- At understøtte foreningslivet og tiltag, der fremmer borgerens trivsel og motivation for at skabe positiv forandring i lokalsamfundet.
- At bevare og styrke vores kulturelle traditioner.
- Udvikling og opstart af fritidsaktiviteter i alle mindre bosteder.

Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 10, 11 og 16.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
10.2 Promovér større social, økonomisk og politisk inklusion for alle Inden 2030 skal enhver, uanset alder, køn, handicap, race, etnicitet, oprindelse, religion eller økonomisk eller anden status, i højere grad inddrages i sociale, økonomiske og politiske beslutninger.	Kontinuerlig udvikling af borgerinddragelsesformatet. Brug af tidssvarende digitale kommunikationsmidler- og løsninger. Online adgang til kommunalbestyrelsesmøder. Øget oplysning om den demokratiske proces og befolkningens rettigheder.
16.6 Udvikling af effektive, ansvarlige og gennemsigtige institutioner	Inddragelse af børn og unge gennem Børnekommunalbestyrelse. Aktiv involvering af lokaludvalg og bygdebestyrelser i kommunens beslutningsprocesser vedrørende udviklingen af bostederne. Vurdering og optimering af lokaludvalgene og bygdebestyrelsernes funktion, potentialer og forudsætninger for at udfylde deres rolle. Digitalisering af kommunens høringer.
11.4 Beskyt verdens kultur- og naturarv	Lokal inddragelse i beslutningsprocesser vedrørende udviklingen af bostederne. Understøttelse af kultur- og fritidsliv gennem samarbejde med foreninger og frivillige. Renovering og vedligeholdelse af bygninger og faciliteter. Fokus på at bevare og styrke kulturelle traditioner, både lokalt, nationalt og internationalt, for at styrke vores kulturelle ligheder og forskelligheder i fællesskab.

2 GODE RAMMER FOR BØRNS LÆRING

En god start på livet er et af de stærkeste springbræt til et godt og sundt ungdoms- og voksenliv. I barndommen tilbringes en stor del af hverdagen i de kommunale institutioner. I Avannaata Kommunia lægges der vægt på det gode børneliv med udgangspunkt i meningsfulde fællesskaber og fælles værdier, der sætter børnenes perspektiv og deltagelsesmuligheder i centrum i overensstemmelse med FN's Børnekonvention.

Trygge, robuste førskolebørn

Vi vil arbejde for, at børn i førskolealderen udvikler sig til at være trygge, robuste børn med selvverd og selvtillid, børn, som udviser respekt for andre, og som er sunde både mentalt og fysisk. Vi ønsker, at børnene i vores kommune er stolte over deres udvikling af identitet, dannelse og socialitet. Vi anser disse personlige kompetencer som essentielle forudsætninger for deres videre udvikling.

Førskolebørn ankommer til dagtilbud med vidt forskellige forudsætninger alt efter familiemæssige baggrunde og levevilkår. Dagtilbuddet har derfor fokus på at skabe et stærkt samarbejde med forældre/forsørgere, for at lære barnets forudsætninger at kende og skabe de bedste rammer for trivsel og udvikling.

Folkeskoler med højt niveau

Vi vil højne kvaliteten af vores skoler og sætte høje mål for både trivsel og prøveresultater. Vi skal arbejde for, at undervisningsniveauet bliver højere, og at eleverne får kvalificerede undervisere med didaktisk indsigt, så elevernes

faglige niveau får et løft. Gennem øget samarbejde vil vi særligt have fokus på at optimere og udvikle undervisning i de større fag, som er grønlandsk, dansk, engelsk, matematik og naturfag. Formålet med at forbedre prøveresultaterne i skolen er, at ruste eleverne til at begå sig i uddannelse og beskæftigelse efter folkeskolen.

Digitale kompetencer er nødvendige for at kunne begå sig og deltage aktivt i det demokratiske samfund og arbejdsmarked. Børnene skal derfor klædes på til at forstå og anvende potentialet ved de digitale teknologier på baggrund af en kritisk stillingtagen. Dette kræver bl.a., at vores undervisere og pædagoger kontinuerligt styrkes i deres digitale kompetencer, således deres færdigheder er tidssvarende.

Øget trivsel

Børn og unges trivsel er omdrejningspunktet for kommunens institutioner. Alle børn og unge skal føle sig set, hørt og værdsat. Vi vil styrke fællesskabet i stuerne/klasserne og sætte fokus på bl.a. mobning og fravær.

Social mistrivsel, mobning og sundhedsmæssige udfordringer er desværre udpræget blandt eleverne i de grønlandske folkeskoler. I 2022 var andelen af elever, der var blevet mobbet 1-2 gange de sidste par måneder, 28 %, hvilket er en stigning på 6 % siden 2018 (HBSC skolebørnundersøgelse). Vi vil derfor kontinuerligt arbejde med kommunens antimobbestrategi, for at skabe mobbefri skoler i hele kommunen.

Vi vil øge trivslen og mindske fraværet i folkeskolerne gennem forebyggende arbejde, der

starter på førskoleområdet. På den måde vil vi skabe de bedste forudsætninger for en god overgang, opstart og indlæring i folkeskolen.

Læring for alle

Alle elever skal opleve sig som en naturlig og værdifuld deltager i skolens fællesskab. Vi vil være dygtige til tidlig opsporing, således der tidligt iværksættes pædagogiske indsatser for de børn, der har behov for ekstra støtte til at trives i dagtilbud og skole.

Det er en målsætning for kommunen, at færre elever udskilles til specialundervisningsklasser, og at flest mulige elever trives i den almindelige undervisning. Specialundervisning vil ikke være den første løsning, vi griber til, når vi møder et barn med vanskeligheder. Vi vil i stedet vurdere, hvorvidt der kan være løsninger, der peger mod inklusion i det klassefællesskab, som barnet indgår i. For de elever, der deltager i specialundervisning, vil vi have fokus på at styrke deres læring, tryghed og forbindelse til resten af skolen.

Vi vil understøtte Ado Lyngep Atuarfia i Aasiaat i at sikre gode forudsætninger for børn og unge med vidtgående handicap. Derudover ønsker vi generelt et større samarbejde på tværs af landet med hensyn til at sikre flere og bedre muligheder for uddannelse og deltagelse på arbejdsmarkedet for børn og unge med funktionsnedsættelse.

Gode muligheder for fremtiden

Folkeskolen spiller en afgørende rolle i at ruste børn og unge til deres fremtidige

uddannelsesmæssige rejse ved at tilbyde en solid uddannelsesmæssig base, støtte og vejledning i deres valg af videre uddannelse og karriere. Vi vil motivere børn og unge på vores folkeskoler til at udvikle fremtidsdrømme og give dem mulighed for at undersøge og udvikle deres muligheder.

Vi vil fortsætte det gode samarbejde på tværs af de enkelte skoler, Majoriaq og erhvervet, og sikre gode praktikoplevelser og studievejledning for vores elever. Herigennem kan eleverne gå på opdagelse i deres muligheder for uddannelse og jobs, og vi arbejder for, at overgangen til ungdoms- eller erhvervsuddannelse bliver en naturlig forlængelse af folkeskolen.

Rekruttering og fastholdelse af personale

Vi vil arbejde for at have større succes med at tiltrække og fastholde faglært personale.

Vi oplever et øget fravær blandt pædagoger og lærere og ønsker først og fremmest at identificere årsagerne hertil. For at skabe et mere stabilt og produktivt pædagog- og lærermiljø med færre vikartimer vil vi implementere initiativer, der fremmer personalets sundhed og velvære.

I skolerne i de mindre bosteder vil vi tilbyde timelærerne kompetencegivende kurser. Derudover ser vi et potentiale i at tilbyde flere timelærere en 4-årig decentral læreruddannelse (fjernstudie), hvor man som decentral studerende kan blive boende i det mindre bosted.

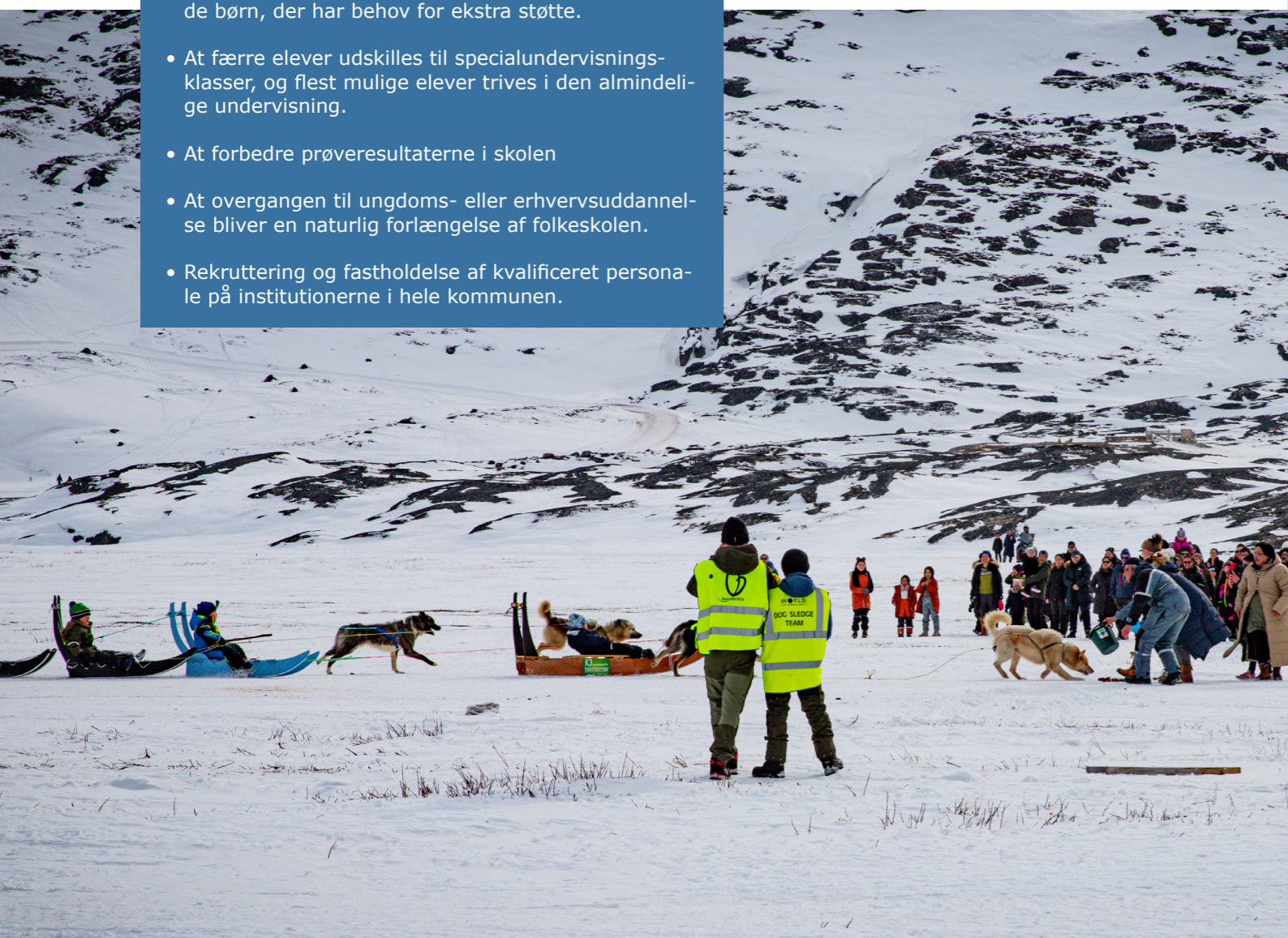
Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 4.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Opgradering af skolerne, så de er funktionelle og har tidssvarende faciliteter.
- Etablering af attraktive boliger til lærer og pædagoger i hele kommunen, for at tiltrække og fastholde faglært personale.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Initiativer, der kan øge trivslen og mindske fravær og mobning på skolerne
- Tidlig opsporing og andre pædagogiske indsatser for de børn, der har behov for ekstra støtte.
- At færre elever udskilles til specialundervisningsklasser, og flest mulige elever trives i den almindelige undervisning.
- At forbedre prøveresultaterne i skolen
- At overgangen til ungdoms- eller erhvervsuddannelse bliver en naturlig forlængelse af folkeskolen.
- Rekruttering og fastholdelse af kvalificeret personale på institutionerne i hele kommunen.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
4.2. Dagtilbud af høj kvalitet Inden 2030 skal alle piger og drenge sikres adgang til dagtilbud af høj kvalitet, så de er klar til grundskolen.	Stærkt samarbejde mellem dagtilbud og forældre/ forsørgere, for at lære barnets forudsætninger at kende og skabe de bedste rammer for trivsel og udvikling. Vi vil være dygtige til tidlig opsporing. Fokus på at børnene udvikler sig til at være trygge, robuste børn, der er stolte over egen udvikling af identitet, dannelse og socialitet. Vi vil sikre en god overgang til folkeskolen.
4.1 Inkluderende undervisning af høj kvalitet Inden 2030 skal det sikres, at alle piger og drenge gennemfører gratis, inkluderende grundskoleundervisning og ungdomsuddannelse i høj kvalitet, der fører til relevante og effektive læringsresultater.	Fokus på at skabe en god overgang fra dagtilbud. Vi vil højne undervisningsniveauet og elevernes faglige niveau. Vi vil styrke fællesskabet, for at mindske mobning og fravær. Kontinuerligt fokus med kommunens antimobbestrategi. Vi vil motivere børn og unge til at udvikle fremtidsdrømme.
4.3 Giv alle mulighed for videregående uddannelse	Samarbejde på tværs af skolerne, Majoriaq og erhvervet om at sikre gode praktikoplevelser og studievejledning for alle elever.
4.4 Forøge antallet af unge og voksne, der har relevante kvalifikationer på arbejdsmarkedet.	Inddragelse af elevernes familie og netværk med hensyn til at understøtte den unge i at færdiggøre folkeskolen. Vi arbejder for, at overgangen til videre uddannelse bliver en naturlig forlængelse af folkeskolen. Vi skal tiltrække og fastholde faglært personale, bl.a. ved at tilbyde attraktive boliger og kompetencegivende kurser og ved at fremme medarbejderenes trivsel. Fokus på udvikling af digitale kompetencer blandt undervisere og elever.
4.6 Lær alle at læse og regne	Fokus på udvikling af digitale kompetencer blandt undervisere og elever.
4.5 Stop al diskrimination i uddannelse Inden 2030 skal ulighed mellem kønnene i uddannelser afskaffes, og der skal sikres lige adgang til alle niveauer af uddannelse og erhvervsrettet uddannelse for de mest udsatte grupper, herunder mennesker med handicap, oprindelige folk og børn i udsatte situationer.	Fokus på tidlig opsporing, så der tidligt iværksættes pædagogiske indsatser for de børn, der har behov for ekstra støtte til at trives i dagtilbud og skole. Færre elever skal udskilles til specialundervisningsklasser, og flest mulige elever skal inkluderes og trives i den almindelige undervisning. Vi vil sikre specialundervisning af høj kvalitet, for de elever, dette vil gavne. Samarbejde på tværs af landet, for at sikre flere og bedre muligheder for uddannelse og deltagelse på arbejdsmarkedet for børn og unge med funktionsnedsættelser.
4.A Byg og opgradér sikre og inkluderende skoler	Opgradering af skolerne, så de er funktionelle og har tidssvarende faciliteter.

3 FOLKESUNDHED OG TRIVSEL FOR ALLE

Borgernes trivsel og sundhed er et centralt fokus for Avannaata Kommunia. Vi lægger vægt på at arbejde borgernært og udforme tilbud, der udspringer af befolkningens behov. Derudover skal det være nemmere for borgeren, både som barn, ung og voksen, at få den hjælp, den enkelte har brug for.

Fokus på den enkelte og dennes netværk

Vi vil sikre, at borgerne bliver mødt i øjenhøjde af det offentlige system, når de har brug for hjælp, og at sagsbehandlingen tager udgangspunkt i det hele menneske og dennes familie og netværk. Vi arbejder for, at have gode tilbud til alle aldersgrupper og at borgeren tilbydes den rette støtte, vejledning og behandling på tværs af indsatser og institutioner. Det er afgørende, at vi styrker det tværgående samarbejde mellem kommune, sundhedsvæsen, politi og andre centrale aktører – både i forhold til at understøtte den enkelte borger og med hensyn til at håndtere bredere, samfundsmæssige udfordringer.

Et godt og trygt børneliv

Vi skal fortsat nedbringe antallet af anbragte børn. Vi vil arbejde helhedsorienteret og have blik for barnets ressourcer, familie og øvrige netværk. Når anbringelse uden for hjemmet er nødvendig, skal anbringelsen ske med henblik på, at barnet på sigt kommer tilbage til familie,

netværk og det område, barnet er opvokset i. Dette forudsætter, at der er taget hånd om problemet, der har ligget til grund for anbringelsen uden for hjemmet.

Vi ønsker, at understøtte familien, som en vigtig ressource, hvor familiemedlemmerne kan løfte hinandens levevilkår. Det er særligt vigtigt, at forældreansvaret styrkes, og dette vil kommunen bidrage til.

Selvstyret har udvalgt Avannaata Kommunia til at indgå i partnerskabsprojektet Bedre forebyggelse, færre anbringelser. Vi ser frem til at indgå i det tværgående arbejde, for sammen at forebygge og nedbringe antallet af anbringelser af børn og unge uden for hjemmet.

Trygge rammer til sårbare borgere

Borgere, der er i socialt udsatte positioner som følge af vold, overgreb, hjemløshed eller andre udfordringer, skal have mulighed for at få hjælp fra kommunen. Det indebærer både forebyggende tiltag, råd, vejledning og trygge fysiske rammer. Vi vil arbejde for, at der er flere overnatningssteder, såsom herberger og krisecentre, i kommunen.

Alle byer i kommunen har i dag væresteder for personer med handicap, som vi kontinuerligt vil optimere. Samtidig vil vi etablere værksteder,

så borgerne får mulighed for at sætte deres kompetencer i spil i hverdagen. Den ældre del af befolkningen vokser. Vi vil arbejde for, at de ældre kan blive boende i eget hjem så længe de ønsker og magter. Derfor vil vi styrke vores støttemuligheder gennem hjemmepleje og tilbud i dagcentre.

Behandlingstilbud

Rusmiddelproblematikker blandt unge og voksne er et udbredt problem i kommunen. Rusmiddelproblematikker har en lang række negative afledte effekter, heriblandt psykisk sygdom, og økonomiske vanskeligheder, der tilmed ofte medfører at borgeren mister sin bolig. Derudover påvirker problemet i høj grad også den enkeltes familie. Grønland mangler behandlingstilbud til voksne med rusmiddelproblematikker. Avannaata Kommunia efterspørger Selvstyrets fokus på oprettelse heraf.

Vi vil bekæmpe seksuelle overgreb. Derudover vil vi sikre den rette behandling til de personer, der har været udsat for overgreb. I samarbejde med Socialstyrelsen har kommunen et pilotprojekt, der består af et børnehus, hvor børn, der har været udsat for seksuelle overgreb, tilbydes behandling. I den forbindelse arbejder kommunen på at styrke vores medarbejderes kompetencer på området gennem undervisning og supervision.

Fysisk sundhed

Vi vil mindske uligheden i sundhed gennem oplysning, flere behandlingstilbud og et styrket samarbejde mellem blandt andet kommunen og sundhedsvæsenet. Vi vil mindske forekomsten af livsstilssygdomme, blandt andet ved at støtte op om Grønlands Idrætsforbunds målsætning om, at Grønland skal være verdens mest fysisk aktive land inden 2030. Vi vil blandt andet samarbejde med forbundet om at sikre optimale og trygge rammer for borgerne i idrættens verden.

Hjælp til selvhjælp

Der er fortsat en høj forekomst af selvmord i landet. Dette afspejler udfordringer med den mentale sundhed, som fortsat vil være et fokusområde for vores forebyggende arbejde. Vi vil forebygge selvmord ved at støtte borgerne i at skabe en positiv udvikling i deres liv samt ved at bidrage til øget information og dialog om emnet.

Vi vil tilbyde hjælp til selvhjælp, ved at skabe gode forudsætninger for at borgerne kan organisere sig i selvhjælpsgrupper. Vi kan udlåne lokale og hjælpe med opstart og organisering, så eksempelvis selvmordstruede, kræftramte, overgrebsofre eller andre med behov kan skabe gode rammer for at mødes og støtte hinanden.

Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 1, 3, 5, 11 og 16.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
1.3 Indfør sociale sikkerhedsnet Der skal etableres tilpassede sociale foranstaltninger for alle.	Råd, vejledning og trygge fysiske rammer for borgere, der er i socialt udsatte positioner som følge af vold, overgreb, hjemløshed eller andre udfordringer. Oprettelse af flere overnatningssteder, såsom herberger og krisecentre.
3.5 Forebyg og behandl stof- og alkoholmisbrug	Avannaata Kommunua efterspørger Selvstyrets fokus på oprettelse af behandlingstilbud til voksne med rusmiddelproblematikker. Forebyggende arbejde med fokus på rusmiddelproblematikker.
5.2 Stop al vold og udnyttelse rettet mod kvinder og piger Alle former for vold mod alle kvinder og piger i de offentlige og private rum skal elimineres, herunder seksuelle overgreb.	Vi vil styrke familierne og forebygge behovet for anbringelser uden for hjemmet. Vi vil bekæmpe seksuelle overgreb og sikre den rette behandling til de personer, der har været udsat for overgreb. Etablering af børnehus i Ilulissat, hvor børn, der har været udsat for seksuelle overgreb tilbydes behandling.
16.1 Reducér vold overalt Vi skal reducere alle former for vold og voldsrelaterede dødsfald overalt.	Vi vil styrke medarbejdernes kompetencer mht. overgrebsproblematikker gennem undervisning og supervision. Samarbejde mellem kommune, sundhedsvæsen, politi mv. for at understøtte den enkelte borger samt for at håndtere bredere, samfundsmæssige udfordringer.
16.2 Beskyt børn mod overgreb, udnyttelse, menneskehandel og vold	Forebyggende arbejde, herunder hjælp til selvhjælp, med fokus på bl.a. selvmord.
11.3 Gør byernes vækst mere inkluderende og bæredygtig Inden 2030 skal byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig.	Udlæg af egnede arealer til herberger, krisecentre, ældreboliger, behandlingstilbud mv. Vurdering af eksisterende idrætsfaciliteters tilstand og behov for nye anlæg. Fokus på tilgængelighed for personer med funktionsnedsættelse i planlægning af vores bosteder.
16.6 Udvikl effektive, ansvarlige og gennemsigtige institutioner	Digitaliseret sagsbehandling. Helhedsorienteret sagsbehandling med samarbejde på tværs af indsatsen.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At understøtte udlæg af egnede arealer til herberger, krisecentre, socialboliger og behandlingstilbud.
- At undersøge eksisterende idrætsfaciliteters tilstand og afdække behov for nye anlæg.
- Tilgængelighed for personer med handicap og gangbesvær.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- At arbejde borgernært og sikre, at borgere i alle aldre får den hjælp, de har brug for.
- At nå flere borgere i udsatte positioner gennem vores forebyggende arbejde.
- Forebyggelse af anbringelser af børn uden for hjemmet.
- Forebyggelse af selvmord.
- Bekæmpelse af seksuelle overgreb og at sikre den rette behandling til de personer, der udsættes for overgreb.
- At personer med handicap kan sætte deres kompetencer i spil i hverdagen.
- At sikre socialt udsatte borgere adgang til hjælp, herunder krisecentre og overnatningssteder.
- At understøtte ældre i at blive i eget hjem.

4 GODE BESKÆFTIGELSESMULIGHEDER

Uddannelse og beskæftigelse er vigtige grundsten i etableringen af et trygt liv med en stabil indkomst og trivsel i hverdagen. Som kommune vil vi være med til at sikre, at kommunens borgere har gode forudsætninger for at komme i uddannelse og beskæftigelse. I den sammenhæng vil vi gøre en ekstra indsats for at understøtte de unge og de langtidsledige. En stor del af arbejdspladserne i kommunen er offentlige. Vi skal sikre, at de offentlige funktioner varetages af kvalificeret arbejdskraft, så vi løser vores opgaver ansvarligt og godt.

Rekrutterings- og fastholdelsesstrategi

Avannaata Kommunian er Nordgrønlands største offentlige virksomhed og beskæftiger omkring 15 procent af befolkningen, dvs. omkring 1700 personer. Det er en udfordring for kommunen, at besætte stillinger med høje krav til uddannelsesbaggrund, f.eks. jurister og psykologer, samt stillinger i de mindre bosteder og nordlige byer. Som arbejdsplads oplever vi stabilitet i medarbejderstaben på nogle områder og større udskiftning i personale på andre områder. Vi har fokus på at styrke arbejdsmiljøet og lederkompetencerne i alle byer, for at øge trivslen blandt medarbejderne, forlænge ansættelsesperioderne og tiltrække de nødvendige fagligheder.

Kommunen har, med undtagelse af Social Pædagogisk Seminarium i Ilulissat, ikke ungdomsudannelser og videregående uddannelser. Dette er en udfordring i og med, at der ses en tendens

til at de unge, der rejser væk for at uddanne sig, ikke vender tilbage til kommunen efter endt uddannelse. Vi vil ændre denne tendens, tiltrække arbejdskraft og generelt forlænge ansættelsesperioderne i kommunen ved at arbejde for, at vores kommune bliver et attraktivt sted at bo og arbejde. Vi vil både have fokus på at rekruttere nyuddannede og de erfarne på arbejdsmarkedet. Dette forudsætter blandt andet flere og bedre personaleboliger, gode oplærings- og introforløb til nye medarbejdere samt tilbud om kurser og opkvalificering.

Færre langtidsledige og førtidspensionister

At være i beskæftigelse bidrager i høj grad til den enkeltes trivsel og oplevelse af at være en del af samfundet. Avannaata Kommunias vision er at være den førende institution inden for revalideringstilbud. Det kræver, at vi etablerer et godt samarbejde med de private såvel som offentlige virksomheder om at tilbyde arbejdsprøvning til langtidsledige og førtidspensionsansøgere, eksempelvis som små deltidsjobs med særlige hensyn.

Kommunen har gennem tiden tildelt mange førtidspensioner, og antallet af førtidspensionister stiger fortsat i dag. Da Ilulissat er kommunens største by, bor den største andel af kommunens førtidspensionister også her. Kommunen vil revurdere alle førtidspensioner, der er givet i Ilulissat, og forventer, at en andel heraf har mulighed for igen at være en del af arbejdsmarkedet.

Kommunen er derudover i gang med at implementere en ny mentorordning i Ilulissat. I forlængelse af kommunens vejlednings- og motivationsforløb, skal mentorordningen sikre, at flere langtidsledige og ansøgere til førtidspension får den rette støtte og vejledning frem mod nyt job eller afklaring på pensionsansøgningen. Mentorordningen skal blandt andet sikre et tættere samarbejde mellem kommune og de lokale virksomheder for at fremme virksomhedernes evne til og motivation for at tilbyde arbejdsprøvning for flere borgere.

I yderdistrikterne, hvor der i særligt høj grad er mangel på muligheder for arbejdsprøvning, skal vi undersøge nye løsninger og metoder. Vi skal også blive bedre til at invitere borgere fra yderdistrikterne til Ilulissat til arbejdsprøvning. Ikke alle borgere vil have mulighed for, eller være villige til dette, men muligheden skal være der for de borgere, der ønsker det.

Måltrettet ungeindsats

Mange af kommunens unge er hverken i uddannelse, beskæftigelse eller registreret som arbejdsledige. Vi vil afklare, hvad der ligger til grund for dette, med henblik på at kunne tilpasse og målrette vores ungeindsatser.

En del unge stopper tidligt i folkeskolen, f.eks. for at arbejde inden for fiskeri. Dette sker ofte med familiens forståelse. Vi mener, at det er essentielt, at alle unge færdiggør folkeskolen, for at få

de bedste forudsætninger for fremtiden. Skolerne og Majoriaq vil fortsat styrke samarbejdet om forebyggende tiltag i udskolingen, således flere unge færdiggør folkeskolen. Familien vil blive inddraget og være en del af handlingsplanen. Det er vores forhåbning, at forældre og familier vil understøtte den unge i at færdiggøre folkeskolen.

Vi vil fortsat tilbyde FA (enkeltfagsskolegang hos Majoriaq) til flere unge og ikke mindst voksne, der ikke har opnået karakterer igennem folkeskolen. Vi vil også arbejde for, at der etableres flere jobmuligheder for unge, og at flere deltager i jobtræning i form af de ikke-boglige forløb på Majoriaq. Det giver dem de grundlæggende forudsætninger for at kunne komme videre i uddannelse. Vi vil endvidere afholde uddannelsesmesser målrettet unge som tillæg til den velkendte uddannelsesmesse med et bredere fokus.

I samarbejde med Grønlands Selvstyre åbner kommunen en produktionsskole i Ilulissat for unge op til 25 år. Her får de unge erfaring med dagsrytmerne, forpligtelserne og fordelene ved at indgå på arbejdsmarkedet. Formålet er at motivere de unge til at søge uddannelse eller job. I Avannaata Kommunian er der også behov for en indsats for de unge, der er over 25 år. Her vil vi anvende opsøgende arbejde for at komme i kontakt med den enkelte arbejdsledige og tilbyde dem råd, vejledning og mulighed for at beskæftige sig, f.eks. i værkstederne i byerne og gennem tilpassede projekter for den enkelte unge.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At sikre det nødvendige antal personaleboliger i god kvalitet.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Arbejdsmiljø og trivsel blandt kommunens medarbejdere.
- At sikre de nødvendige kompetencer blandt medarbejderstaben.
- At langtidsledige og ansøgere til førtidspension får den rette støtte og vejledning.
- Udbud af arbejdsprøvning til langtidsledige og førtidspensionsansøgere samt undersøgelse af nye metoder for arbejdsprøvning i yderdistrikterne.
- Afklaring af hvorfor mange unge hverken er i uddannelse, beskæftigelse eller registreret som ledige samt tilpasse ungeindsatser ift. dette.
- At flere unge færdiggør folkeskolen, bl.a. gennem inddragelse af familie og netværk.
- At understøtte flere unge i at blive klædt på til uddannelse og arbejdsmarked.
- Etablering af jobmuligheder for unge.

Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 4, 8, 10.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
4.3 Giv alle mulighed for videregående uddannelse	Skolerne og Majoriaq vil fortsat styrke samarbejdet om forebyggende tiltag i udkolingen, så flere unge færdiggør folkeskolen. Ved at kortlægge og afklare de unges årsager til ledighed, vil vi opbygge viden og målrette vores indsatser, så flere unge kommer i beskæftigelse eller uddannelse.
4.4 Forøge antallet af unge og voksne, der har relevante kvalifikationer på arbejdsmarkedet.	Tilbud om FA (enkeltfagsskolegang hos Majoriaq) til unge og ikke mindst voksne, der ikke har opnået karakterer igennem folkeskolen.
8.6 Hjælp flere unge i arbejde og uddannelse	Vi understøtter etablering af flere jobmuligheder for unge, og vil arbejde for at flere deltager i jobtræning i form af de ikke-boglige forløb på Majoriaq. Uddannelsesmesser med fokus på unge. Åbning af produktionsskole i Ilulissat for unge op til 25 år. Udvikling af indsats for unge over 25 år.
8.5 Skab fuld beskæftigelse og anstændigt arbejde med lige løn	Avannaata Kommunua er arbejdsplads for omkring 1700 personer. Vi vil kontinuerligt styrke arbejdsmiljøet og lederkompetencerne i alle byer, for at øge trivsel blandt medarbejderne, forlænge ansættelsesperioderne og tiltrække de nødvendige fagligheder. Gode oplærings- og introforløb for nye medarbejdere samt tilbud om kurser og opkvalificering.
10.1 Gør uligheden i indkomst mindre	Vi vil være førende inden for revalideringstilbud i Grønland. Vi vil fremme beskæftigelsesmulighederne for langtidsledige og sårbare borgere gennem et styrket samarbejde mellem offentlige og private virksomheder. Revurdering af førtidspensioner givet i Ilulissat, med forventning om, at en andel af borgerne med førtidspension har mulighed for igen at være en del af arbejdsmarkedet. Implementering af ny mentorordning i Ilulissat, der skal sikre, at flere langtidsledige og ansøgere til førtidspension får den rette støtte og vejledning. I yderdistrikterne, hvor der i særligt høj grad er mangel på muligheder for arbejdsprøvning, skal vi undersøge nye løsninger og metoder.

5 ANSVARLIG TURISMEUDVIKLING

Takket være vores storslåede natur og unikke nordgrønlandske kultur har turismeerhvervet stort udviklingspotentiale i hele Avannaá. Avannaata Kommunía vil arbejde for, at udviklingen bygger på samarbejde og respekt for naturen, kulturen og den lokale levevis. Vi efterspørger gode rammebetingelser for en turismeudvikling, der omfatter alle bæredygtighedens aspekter. Både regionale og nationale tiltag er nødvendige for, at vi kan udvikle turismen, så den tilgodeser befolkningen og Grønland som helhed.

Atlantflughavn stiller krav til infrastruktur

Den kommende atlantflughavn i Ilulissat forventes at øge turismen i hele kommunen. Infrastruktur og de fysiske rammer skal derfor opgraderes og udvides, og der skal udlægges de nødvendige arealer til hoteller og tilknyttede erhverv. Derudover er der behov for udvikling af nye destinationer og sæsonudvidende tiltag for at sikre, at vi kan imødekomme og drage mest mulig nytte af udviklingen.

Turisterne skal nordpå

Vi vil fastholde Ilulissats position som landets førende turismedestination og samtidig arbejde for, at turisterne i højere grad viser sig i hele kommunen. En tydeliggørelse af det unikke i de

nordlige bosteder skal styrke incitamentet for, at de besøgende bevæger sig længere nordpå.

Den gode turist

Kommunens foretrukne gæst er "adventure-turisten", som deltager i udflugter for at opleve natur og kultur, og er bevidst om at tage hensyn til sit rejsemål og de mennesker, der bor der. Borgerne i de enkelte bosteder skal desuden være med til at beskrive "den gode turist", f.eks. gennem retningslinjer som AECOs Community Specific Guidelines.

Sæsonudvidelse

Højsæson for turismen er sommeren, hvor kommunen oplever periodiske kapacitetsudfordringer. Vi vil undersøge, hvordan vi i højere grad kan fordele de besøgende over hele året, så flere turismeaktører kan have turisme som helårsbeskæftigelse og kan imødekomme gæsternes behov for overnatning og oplevelser. Der ses eksempelvis et uudnyttet potentiale for turisme i efterårs- og vinterperioden, når man tænker på de unikke oplevelser, der udspringer af vores natur og kultur. Kommunen vil også understøtte kulturforeninger i at bidrage til formidlingen af vores kultur og levemåder til turisterne.

Vi vil støtte lokale operatører

Den stigende turisme er en ressource, der skal gavne den lokale udvikling og velfærd. I takt med udvidelsen af sæsonen og åbningen af atlantflughavnen vil der blive brug for flere ansatte i erhvervet, og den lave arbejdsløshed i kommunen forudsætter, at der hentes arbejdskraft udefra. Vi ønsker dog at sikre rammerne for, at det er lokalt forankrede virksomheder med primært lokal arbejdskraft, der udgør turismeerhvervet i kommunen. Vi vil bl.a. åbne et kursuscenter i Ilulissat med kompetencegivende kurser inden for de efterspurgte evner på turismeområdet, bl.a. erhvervsduelighedsbevis, arktisk førstehjælp og markedsføring.

Beskyttelse af natur og kulturarv

Den storslåede natur er vores primære attraktion og har stor værdi for både turister og lokalbefolkning. Vi må derfor have fokus på, at naturen gøres tilgængelig uden at den lider overlast.

Isfjordskontoret har udviklet en audioguide med viden om UNESCO Verdensarvsområdet Ilulissat Isfjord. At lytte til audioguiden koster et mindre gebyr, der bidrager til finansiering af arbejdet med at bevare og beskytte området. Isfjordskontoret arbejder på at indgå aftale med

de krydstogsskibe, der besøger Ilulissat, om at indlægge prisen i passagerenes billetpris. Tiltaget er et eksempel på, hvordan kommunen søger at imødekomme turismeudviklingen, samtidig med at den unikke natur og kulturarv beskyttes.

Nej tak til masseturisme

Når turister fra de største krydstogsskibe går i land, overbelaster det lokalsamfundet og har en negativ effekt på oplevelsen for de landbaserede turister, som bidrager væsentligt mere til den lokale økonomi. Kommunen efterspørger derfor bedre koordinering af anløbsplanerne og hensynstagen til lokalsamfundets kapacitet. Indtægterne fra den nye passagerafgift for krydstogtpassagerer skal bruges til turismeudvikling i de områder, hvor krydstogtskibene lægger til. Vi ser frem til at høre befolkningens idéer til udvikling og til at sætte midlerne i spil.

Vi vil samarbejde med Grønlands Selvstyre og andre aktører om at sikre bæredygtig udvikling inden for krydstogtturismen. Vi ønsker bl.a. samarbejde om at sikre rammerne for, at krydstogtskibenes CO₂ udledning i kommunen mindskes. Dette, f.eks. ved at anlægge en atlanthavn i Ilulissat, hvor krydstogtskibene stilles krav om tilslutning til grøn energi fra Paakitsoq vandkraftværk.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Udlæg af turismerelaterede arealer.
- At sikre tilgængelighed og mobilitet i hele kommunen.
- At indtænke turisme i planlægningen af det åbne land.
- At udvikle forsyningsinfrastruktur i forbindelse med udvikling af nye destinationer.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- At fremme samarbejdet mellem kommunen, turistaktører og lokalsamfund.
- At styrke rammerne for lokalt forankrede turistoperatører.
- At understøtte sæsonudvidende tiltag.
- Udvikling og markedsføring af nye og eksisterende turistdestinationer, med fokus på adventureturisme og udviklingspotentialer i de nordlige bosteder.
- At styrke tilgængeligheden i det åbne land og vores bosteder, samtidig med at vi beskytter natur og kulturarv.
- Samarbejde med Grønlands Selvstyre og andre aktører om at sikre bæredygtig udvikling inden for krydstogtturismen i Grønland.

Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 8, 9 og 11.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
8.9 Støt op om bæredygtig turisme Inden 2030 skal der udformes og gennemføres politikker, der fremmer bæredygtig turisme, som skaber arbejdspladser og fremmer lokale kultur og produkter.	Samarbejde og vidensdeling mellem turistaktører, Visit Greenland, DMO'er, kommuner, borgerne og Grønlands Selvstyre for at fremme bæredygtige løsninger, herunder bæredygtig udvikling inden for krydstogtturismen. Markedsføring henvendt 'adventure-turisten'. Sæsonudvidende tiltag, for at gøre turisme til helårsbeskæftigelse for flere lokale. Åbning af kursuscenter i Ilulissat med kompetencegivende kurser. Indbyggerne i de enkelte bosteder/destinationer skal beskrive "den gode turist", f.eks. gennem retningslinjer. Indtægterne fra den nye passagerafgift for krydstogtpassagerer skal bruges til turismeudvikling, hvor krydstogtskibene lægger til.
11.4 Beskyt verdens kultur- og naturarv	Vi vil understøtte kulturforeninger i at bidrage til formidlingen af vores kultur og levemåder til turisterne. Kultur- og naturarv skal gøres tilgængelig uden at den lider overlast, bl.a. ved at regulere antallet af besøgende.
9.1 Byg bæredygtig infrastruktur Der skal udvikles pålidelig, bæredygtig og robust infrastruktur af høj kvalitet, for at støtte den økonomiske udvikling og menneskelig trivsel, med fokus på lige adgang for alle til en overkommelig pris.	Infrastruktur og fysiske rammer skal opgraderes og udvides i forbindelse med åbningen af den kommende atlantflughavn, og der skal udlægges de nødvendige arealer til hoteller og tilknyttede erhverv. Vi vil understøtte god infrastruktur og tilgængelighed fra Ilulissat og nordpå, for at flere turister rejser til kommunens nordlige destinationer. Planer for anlæg af en atlanthavn i Ilulissat, hvor krydstogtskibene stilles krav om tilslutning til grøn energi fra Paakitsoq vandkraftværk.

6 LOKAL ERHVERVSFREMME

Et bæredygtigt erhvervsliv er karakteriseret ved på én gang at have en god økonomi, at bidrage med gode arbejdspladser for befolkningen og at passe godt på miljøet. Erhvervslivet har således også direkte indflydelse på muligheden for at opretholde og udvikle kommunen, som et attraktivt sted at arbejde og leve.

Samarbejde

Avannaata Kommunua ønsker at sikre gode rammer for, at erhvervslivet kan blomstre og bidrage til de enkelte lokalsamfund i kommunen. I den forbindelse efterspørger vi national lovgivning, der giver de lokale erhvervsaktører gode betingelser for udvikling.

Vi ønsker, at den private og den offentlige sektor arbejder tæt sammen og nyder godt af hinandens ressourcer. Samarbejdet er essentielt, både hvad angår at sikre god affaldshåndtering, gode beskæftigelsesmuligheder, sundhed og fritidsaktiviteter, innovation og iværksætteri mv. Vi vil styrke samarbejdet og samtidig stille større krav til vores samarbejdspartnere og leverandører, hvad angår bæredygtighed - både socialt, økonomisk og miljømæssigt.

Fiskeri og fangst

Fiskeriet er et centralt erhverv i vores kommune og beskæftiger flere end 30 % af kommunens arbejdsstyrke. Vi vil fortsat være den førende kommune inden for fiskeri, og vi vil arbejde for en forsvarlig og bæredygtig forvaltning. De kommunale vedtægter for fiskeri og fangst skal opdateres, så de fremmer bæredygtighed, og vi vil kontinuerligt holde os opdateret i forhold til nye metoder på området.

I dag bidrager fiskeriet til meget affald. Vi vil i dialog med de lokale producenter om at skabe bedre ressourceudnyttelse og at åbne op for nye erhvervs muligheder. Hvis forarbejdningen af fisk i højere grad kan ske inden for kommunens grænser, vil det give større udbytte lokalt.

I samarbejde med fiskeriforeninger og andre relevante aktører vil vi desuden forebygge spøgelsesfiskeri samt understøtte oprensningen af spøgelsesgarn - dvs. de fiskeredskaber, der ligger på havbunden og forurener og fanger havets dyr.

Nye markeder

Den kommende lufthavn i Ilulissat åbner op for nye, spændende muligheder for erhvervslivet i hele kommunen. Lufthavnen vil bl.a. åbne nye import- og eksportmarkeder, som eksempelvis

salg af frisk fisk og kød over Atlanten. Vi vil samarbejde med erhvervslivet om at sikre, at vores lokalsamfund får det størst mulige udbytte af de nye forhold. Innovation og iværksætteri er forudsætninger for denne succes, hvorfor kommunen vil tilbyde råd og vejledning til nye, lokale erhvervsdrivende. Via e-handel kan den nye lufthavn eksempelvis også åbne et større marked og udvide sæsonen for de små erhvervsdrivende mht. salg af husflid, håndværk, kunst mv. De nye eksportmarkeder forventes at have en ekstra gevinst ved at udbrede kendskabet til vores kultur.

Vi har erfaret, at der er interesse for at afholde konferencer og andre større arrangementer i vores kommune, herunder klimakonferencer og sportsstævner med international interesse.

Arrangementer som disse kan være med til at styrke erhvervets vinterperiode, hvor vi oplever mindre aktivitet end i sommerperioden. For at opnå passende faciliteter til formålet ønsker vi på sigt at opføre en multihal til konferencer, kulturelle begivenheder, sportsarrangementer mv. i Ilulissat.

I Avannaar har vi mange naturressourcer, som ligeledes kan sættes i spil i erhvervsudviklingen. Der er eksempelvis et stort uudnyttet potentiale i udvinding af mineralske råstoffer. Vi vil gøre

det attraktivt for internationale aktører at drive minevirksomhed i kommunen, samtidig med at vi stiller krav og sikrer, at udviklingen sker med omtanke for miljø, natur og lokalbefolkning.

Infrastruktur

Vi vil sikre erhvervslivet gode betingelser ved at udlægge nye erhvervsområder uden for byerne, hvor erhvervet får bedre udviklingsmuligheder, ikke kommer i miljøkonflikt med følsomme anvendelser såsom boliger, og desuden får god tilgængelighed ift. forsyning af gods mv.

Havnen i Ilulissat er allerede i dag presset på kapacitet. Med udsigten til flere turister styrkes ønsket om en havn for turistoperatører og private bådejere både fra erhvervets og kommunens side. Formålet med havnen er at skabe mere plads for alle: erhvervsfiskere, turistoperatører og den private bådejer. På længere sigt er der desuden ønske om en større atlanthavn nord for Ilulissat, hvor større skibe, herunder fragtskibe og krydstogtskibe, kan lægge til. Dette vil give nye muligheder for bl.a. eksport og import. Det vil desuden styrke kommunens mulighed for at regulere antallet af krydstogtskibe og stille dem krav om tilslutning til grøn energi fra vandkraftværket samt skabe en indtægtskilde gennem tilbud af service.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Udlæg af areal til havn for turistoperatører og private samt udlæg af areal til multihal i Ilulissat.
- At sikre erhvervslivet gode betingelser ved at udlægge nye erhvervsområder uden for byen.
- At arealer til tunge erhverv udlægges med omtanke for miljø og boliger.
- At forbedre havnefaciliteter til fordel for fiskeriet og andet erhverv.
- At udvikle gode infrastrukturelle forhold.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Dialog med virksomhederne og andre myndigheder om deres arealbehov samt vækstmuligheder.
- At skabe gode rammer for det lokale erhvervsliv.
- At sikre størst muligt udbygge af mulighederne ved den kommende atlantflughavn, bl.a. ved at støtte innovation og iværksætterier samt undersøge nye markeder.
- Dialog og samarbejde med erhvervslivet om at drift og udvikling skal ske med omtanke for miljøet på både land og i havet.
- Opdatering af de kommunale vedtægter for fiskeri og fangst med fokus på bæredygtighed.

Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 8, 9, 12 og 14.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst	Vi har fokus på, at erhvervsfremmende aktiviteter skal bidrage positivt til den lokale økonomi.
8.2 Tænk nyt og opgradér teknologi for økonomisk produktivitet	Vi vil sikre størst muligt udbygge af mulighederne ved den kommende atlantflughavn, bl.a. ved at støtte innovation og iværksætterier samt undersøge nye markeder. Kommunen vil tilbyde råd og vejledning til nye, lokale erhvervsdrivende.
8.3 Før en politik, der skaber jobs og giver virksomheder mulighed for at vokste.	Vi vil sikre erhvervslivet gode betingelser, bl.a. ved at udlægge nye erhvervsområder uden for byerne, hvor der er gode udviklingsmuligheder.
9.4 Opgradér alle industrier og infrastrukturer med fokus på bæredygtighed	Vi vil styrke samarbejdet mellem den offentlige og private sektor og samtidig stille større krav til vores samarbejdspartnere og leverandører, hvad angår bæredygtighed - både socialt, økonomisk og miljømæssigt.
8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion	De kommunale vedtægter for fiskeri og fangst skal opdateres, så de fremmer bæredygtighed, og vi vil kontinuerligt holde os opdateret i forhold til nye metoder på området. Hvis forarbejdningen af fisk i højere grad kan ske inden for kommunens grænser, vil det give større udbytte lokalt. Vi vil i dialog med de lokale producenter om at skabe bedre ressourceudnyttelse og at åbne op for nye erhvervs muligheder.
12.2 Brug og håndter naturressourcer bæredygtigt	
14.1 Reducér forurening af havet	I samarbejde med fiskeriforeninger og andre relevante aktører vil vi forebygge forurening af havet og spøgelsesfiskeri samt understøtte oprensningen af spøgelsesgarn.

7 GODE BOLIGER OG BYMILJØER

Bæredygtig udvikling af kommunens bosteder kræver et langsigtet perspektiv og fokus på at skabe gode leveforhold for befolkning og erhverv uden at gå på kompromis med hverken miljø eller natur. Samtidig er bæredygtig udvikling kendetegnet ved økonomisk ansvarlighed, hvilket betyder, at vi må prioritere vores indsatser og forholde os pragmatisk til bosætningstendenser og den demografiske udvikling. Kommunens bosteder har udfordringer, forudsætninger og potentialer med stor forskellighed. Derfor må planlægningen i øvrigt tage afsæt i hvert enkelt lokalsamfund gennem samarbejde med borgerne.

Flere boliger

Boligmangel er fortsat en udfordring i kommunen, hvorfor de forgangne års fokus på at styrke boligmassen vil fortsætte. Turismeudviklingen vil tiltrække endnu mere arbejdskraft udefra. Samtidig vokser den ældre befolkningsgruppe markant, og den gennemsnitlige husstandsstørrelse i kommunen er faldende. 76 % af alle, der er opskrevet på INIs venteliste til bolig i kommunen, ønsker to- og trerumsboliger med overvægt af torumsboliger. Disse forhold stiller alle krav til en større boligmasse, hvorfor der er behov for både at opføre flere almennyttige boliger og understøtte det private boligbyggeri.

Fokus på vedligeholdelse

Mange bygninger i kommunen har en kort levetid på grund af misvedligehold. Især nordpå, bor mange borgere i små og usunde boliger. For at højne standarden, vil vi udlægge nye arealer til boliger, genanvende funktionstømte bygninger og istandsætte dele af den eksisterende boligmasse, hvor det er muligt. At værne om og renovere de eksisterende bygninger, og dermed de ressourcer indlejret heri, er bæredygtigt i økonomisk, social og miljømæssig forstand. Det er ingen let opgave i Nordgrønland, hvor klimaet er barskt, afstandene store og ressourcerne knappe, men kommunen prioriterer dette område. Vi vil indgå samarbejde med de relevante aktører om at udarbejde en vedligeholdelsesplan for de kommunale og selvstyrejede boliger. Vi vil samtidig understøtte og stille krav til, at nyt byggeri prioriterer bæredygtige løsninger.

Udviklingsplaner for byerne

Kommunens udviklingsplaner opsætter rammer og visioner for bostedernes udvikling, med formålet at sikre, at bostederne er klar til fremtidens behov.

Udviklingsplanen for Ilulissat Nord beskriver, hvordan Nordre Næs og den nordlige del af Ilulissat skal byggemodnes og udvikles med attraktive arealer til boliger, erhverv samt kultur- og fritidsfaciliteter. Dette, bl.a. at for kunne følge med den

udvikling, den nye atlantflughavn forventes at medføre. Fortætningsplanen for Ilulissat (2024) udnytter den eksisterende infrastruktur og baner vej for mange nye boliger i den nærmere fremtid. I Udviklingsplanen for Uummannaq foreslåes flere scenarier for den fremtidige byudvikling, herunder planer for nye byarealer, kultur og fritidsprojekter samt erhvervs- og havneprojekter. De næste udviklingsplaner, der vil blive udarbejdet, vil være for Upernavik og Qaanaaq.

Konkrete tiltag i byerne

I byerne vil udviklingen så vidt muligt baseres på fortætning af den eksisterende bygningsmasse. Vi ønsker at udvikle levende by- og boligområder, hvor boliger, centerfunktioner og serviceerhverv danner grobund for dynamiske kvarterer. Byens forsømte eller tomme rum skal aktiveres for at skabe dynamik og tryghed gennem bl.a. legepladser og mødesteder for fritids- og foreningslivet. Vi vil friholde arealer til grønne kiler og stier, som kan forbinde bydelene, og forbedre trafikikkerheden for fodgængere og cyklister.

Vi vil desuden understøtte slædekørslen, ved at udlægge områder til hundehold i forbindelse med byudviklingen. Dette, med god forbindelse til slædesporene og med omtanke for vådområder og støjgener. I alle fire byer arbejder vi endvidere på at sikre erhvervslivet gode vækstbetingelser, ved at udlægge egnede erhvervsområder uden for byen.

Udvikling af de mindre bosteder

Vi ønsker at understøtte det gode liv i de mindre bosteder. Vi vil derfor undersøge de lokale udfordringer og potentialer og udarbejde en langsigtet plan, der prioriterer indsatser og midler for forbedring af det fysiske miljø.

I de mindre bosteder er det i høj grad erhvervslivet, der danner grundlag for bosætningen, og derfor skal den fysiske planlægning skabe gode forudsætninger for blandt andet fangst og fiskeri. Mange mindre bosteder har dårlige veje og havneforhold, hvilket kommunen vil have fokus på at udbedre, i samarbejde med blandt andre Grønlands Selvstyre. Flere steder er der desuden mange funktionstømte og nedslidte bygninger på ellers attraktive grunde. Vi vil udarbejde en strategi for, hvordan vi kan genanvende de gode byggegrunde og forskønne de mindre bosteder.

Arkitekturpolitik

På længere sigt ønsker vi at udvikle en arkitekturpolitik, der kan skabe sammenhæng og sætte rammer for udformning af det fysiske miljø. Vores kulturarv, herunder fredede og bevaringsværdige bygninger, skal indgå i arkitekturpolitikken, for at sikre sammenhængen mellem vores bosteders historie og byudvikling.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Udlæg af nye arealer til boliger og erhverv med omtanke for lokalsamfund og miljø.
- At arealressourcer udnyttes med omtanke og at fortætning sker, hvor det bidrager positivt.
- At skabe levende bymiljøer med flere funktioner.
- Indarbejdelse af udviklingsplan for Ilulissat Nord og Uummannaq.
- Udlæg af områder til hundehold i forbindelse med byudvikling.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Udviklingsplaner for Upernavik, Qaanaaq og de mindre bosteder.
- Strategi for byforskønnelse og genanvendelse af byggegrunde.
- Vedligeholdelsesplaner for de kommunale boliger.
- Genanvendelse af funktionstømte bygninger og istandsættelse af den eksisterende boligmasse.
- At udvide de grønne kiler i bostederne til sammenhængende og trafiksikre grønne forbindelser.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
9.1 Byg bæredygtig infrastruktur Der skal udvikles bæredygtig infrastruktur af høj kvalitet for at støtte den økonomiske udvikling og menneskelig trivsel.	Kommunens udviklingsplaner for byerne opsætter rammer og visioner for bostedernes udvikling, med formålet at sikre, at bostederne er klar til fremtidens behov. Udarbejdelse af langsigtede planer for de mindre bosteder, der prioriterer indsatser og midler for forbedring af det fysiske miljø. Opgradering af de dårlige veje og havneforhold i de mindre bosteder i samarbejde med blandt andre Grønlands Selvstyre. Fokus på multifunktionalitet og mulighed for vedligeholdelse i kommunens planlægning af bymiljøer og bygninger. Vi vil værne om og renovere eksisterende bygninger. Vi vil understøtte og stille krav til, at nyt byggeri prioriterer bæredygtige løsninger.
9.4 Opgradér alle industrier og infrastrukturer med fokus på bæredygtighed Inden 2030 skal infrastrukturen opgraderes og industrier moderniseres med mere effektiv udnyttelse af ressourcer og øget brug af rene og miljøvenlige teknologier samt industrielle processer. Alle lande skal handle ud fra deres respektive kapacitet.	Vi vil understøtte opførelse af flere almennyttige boliger og det private boligbyggeri. Udviklingsplaner for kommunens bosteder skal bidrage til at højne boligkvaliteten og skabe flere boliger. For at højne standarden af kommunens bygninger, vil vi udlægge nye arealer til boliger, genanvende funktionstømte bygninger og istandsætte dele af den eksisterende boligmasse, hvor det er muligt. Vi vil indgå samarbejde om at udarbejde en vedligeholdelsesplan for de kommunale og selvstyrejede boliger.
11.1 Byg sikre boliger, der er til at betale Inden 2030 skal alle sikres adgang til egnede og sikre boliger til en overkommelig pris med adgang til grundlæggende tjenesteydelser.	Udvikling af levende by- og boligområder, hvor boliger, centerfunktioner og serviceerhverv danner grobund for dynamiske kvarterer. Byens forsømte eller tomme rum skal aktiveres for at skabe dynamik og tryk gennem bl.a. legepladser og mødesteder for fritids- og foreningslivet. Vi friholder arealer til grønne kiler og stier, som kan binde bydelene, og forbedre trafikikkerheden for fodgængere og cyklister. Udlæg af områder til hundehold i forbindelse med byudviklingen, for at understøtte slædekørsel.
11.3 Gør byernes vækst mere inkluderende og bæredygtig	Udlæg af områder til hundehold i forbindelse med byudviklingen, for at understøtte slædekørsel.
11.7 Skab sikre og inkluderende grønne offentlige rum Inden 2030 skal der gives universel adgang til sikre, inkluderende og grønne offentlige rum, især for kvinder og børn, ældre mennesker og personer med funktionsnedsættelser.	Vi har øje for vores kulturarv, herunder fredede og bevaringsværdige bygninger, i byplanlægning, for at sikre sammenhæng mellem vores bosteders historie og byudvikling.
11.4 Beskyt verdens kultur- og naturarv	

8 SANITET OG SPILDEVAND

Avannaata Kommunia ønsker at alle borgere skal arbejde og leve i gode sanitære forhold. Dette kræver blandt andet gode hygiejneløsninger og ansvarlig håndtering af affald og spildevand. Gode sanitære forhold kan være med til at forebygge smitte med sygdomme blandt befolkningen, f.eks. Hepatitis A og B, og mindske forurening af vores miljø.

Spildevandsplaner

Til fordel for både miljø og befolkningens sundhed og levestandard vil vi udarbejde spildevandsplaner for alle bosteder. Det er et vanskeligt og ressourcetungt område, som kræver langsigtet planlægning. Spildevandsplaner fastlægger den fremtidige infrastruktur i forhold til kloaksystemer, håndtering af natrenovation, vandværk, taphuse, rensning og udledning af spildevand mv. for hvert enkelt bosted. I byerne vil der blandt andet være fokus på at udbygge den eksisterende kloakkapacitet som led i kommunens udviklings- og fortætningsplaner. Opdaterede spildevandsplaner højner renlighed i det offentlige rum, de sanitære forhold for befolkningen og mindsker forurening af miljøet.

I samarbejde med Naalakkersuisut arbejder vi kontinuerligt med recipientplaner, der undersøger, hvordan spildevandet påvirker havene, elvene og søerne.

Forebyggelse af smitte

Vi vil sikre, at kommunens arbejdspladser har gode sanitære forhold omkring alle arbejdsfunktioner. Der skal være adgang til bad, toilet og vask af arbejdstøj for de kommunale medarbejdere, som arbejder i driften, f.eks. med håndtering af affald. Affald indeholder bakterier og svampesporer, som sætter sig i arbejdstøjet, på hænderne mv. og som er vigtig ikke at tage med sig i spisesituationer, hjem eller ud i det offentlige rum. Den gode hygiejne er afgørende for at forebygge spredning af sygdomme som f.eks. tuberkulose og hepatitis A og B.

Det er derfor kommunens mål, at alle bosteder i 2035, har mandskabsskur og/eller modtagerstation med gode sanitære forhold til de kommunale renovationsmedarbejdere. Vi ønsker desuden at udbrede viden om emnet i samarbejdet med sundhedsvæsenet.

Nye toiletløsninger

For at forbedre de sanitære forhold i hjemmet og på arbejdspladserne, vil vi understøtte udviklingen af et arktisk toilet eller anden løsning til de steder, hvor det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at installere vandskyllende toiletter. Dette er særligt aktuelt i de mindre bosteder og det åbne land, men det er også relevant i flere ældre bygninger, hvor der ikke er etableret kloaknet. Vi vil arbejde for at finde nye toiletløsninger, f.eks. komposttoiletter og andre typer af bæredygtige toiletter, der kan bidrage til at fremme det sanitære niveau. Sådanne løsninger kan i første omgang installeres ved nybyggeri og ved renoveringsprojekter og være model for de private boliger.

Vandforsyning

Forsyningen med helårsvand varierer i kommunens fire byer. Vi vil samarbejde med Naalakkersuisut og Nukissiorfiit (Grønlands Energiforsyning) om at styrke vandforsyningen og holde drikkevandskvaliteten høj. Vi arbejder henimod

at flere borgere får direkte forsyning med helårsvand.

I de mindre bosteder er der ikke direkte forsyning med helårsvand i den enkelte bolig. Borgerne henter i stedet vand fra et taphus – med enkelte undtagelser, hvor nogle boliger, om sommeren, har forsyning via slanger fra taphuset til den enkelte bolig. Vi vil arbejde for, at borgerne har den bedst mulige adgang til vand, blandt andet ved at sikre et tilstrækkeligt antal taphuse og gode vejforhold til afhentningen.

I Upernavik og flere mindre bosteder, hvor vand er en særligt begrænset ressource, renses havvand via et omvendt osmoseanlæg. Vi ønsker at udvide anlægget i Upernavik, for at sikre den tilstrækkelige mængde vand til befolkningen og byens udviklingspotentialer. Særligt i Ilulissat, Upernavik og Ummannaq kræver byudviklingen og det øgede behov for vandforsyning at vandsøerne flyttes eller at der findes en anden løsning. Vi vil samarbejde med Naalakkersuisut og Nukissiorfiit om at sikre en tilstrækkelig vandforsyning i kommunen, der samtidig muliggør byudvikling.

Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 3, 6, 8 og 14.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
6.1 Giv adgang til rent drikkevand	Vi vil samarbejde med Naalakkersuisut og Nukissiorfiit om at styrke vandforsyningen og holde drikkevandskvaliteten høj. Vi arbejder henimod at flere borgere får direkte forsyning med helårsvand.
6.4 Gør vandforbruget effektivt og styrk forsyningen af ferskvand	Forbedring af adgangen til vand, blandt andet ved at sikre et tilstrækkeligt antal taphuse og gode vejforhold til afhentningen. I Upernavik og flere mindre bosteder, hvor vand er en særligt begrænset ressource, renses havvand via et omvendt osmoseanlæg. Vi ønsker at udvide anlægget i Upernavik, for at sikre den tilstrækkelige mængde vand til befolkningen og byens udviklingspotentialer. Særligt i Ilulissat, Upernavik og Uummannaq kræver byudviklingen og det øgede behov for vandforsyning at vandsøerne flyttes eller at der findes en anden løsning. Vi vil samarbejde med Naalakkersuisut og Nukissiorfiit om at sikre en tilstrækkelig vandforsyning i kommunen, der samtidig muliggør byudvikling.
6.2 Giv alle adgang til toilet, sanitet og hygiejne	Vi vil understøtte udviklingen af et arktisk toilet eller anden løsning til de steder, hvor det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at installere vandskylende toiletter. Vi vil arbejde for at finde nye toiletløsninger, f.eks. komposttoiletter og andre typer af bæredygtige toiletter, der kan bidrage til at fremme det sanitære niveau. Til fordel for både miljøet og befolkningens sundhed og levestandard vil vi udarbejde spildevandsplaner for alle bosteder.
3.3 Bekæmp smitsomme sygdomme	I byerne udbygges den eksisterende kloakkapacitet som led i kommunens udviklings- og fortætningsplaner. Det er kommunens mål at alle bosteder i 2035 har mandskabskur og/eller modtagerstation med gode sanitære forhold til de kommunale renovationsmedarbejdere. I samarbejdet med sundhedsvæsenet vil vi udbrede viden om, hvordan arbejdspladser og medarbejdere kan forebygge spredning af sygdomme som f.eks. tuberkulose og hepatitis A og B.
8.8 Beskyt arbejdstagerrettigheder og skab sikre arbejdsmiljøer	
6.3 Styrk vandkvaliteten, og rens og brug spildevand bedre	I samarbejde med Naalakkersuisut arbejder vi kontinuerligt med recipientplaner, der undersøger, hvordan spildevandet påvirker havene, elvene og søerne.
6.6 Beskyt og genopret økosystemer i og omkring vand	Til fordel for både miljøet og befolkningens sundhed og levestandard vil vi udarbejde spildevandsplaner for alle bosteder.
14.1 Reducér forurening af havet	

9 ANSVARLIGT FORBRUG OG AFFALDSHÅNDBLING

Et stigende privatforbrug og en voksende anlægssektor skaber store mængder affald i hele Grønland. Affaldet er længe blevet håndteret uhensigtsmæssigt på bekostning af vores miljø, natur og befolkningens sundhed. Avannaata Kommunias affaldsplan 2024-2035 vil afspejle en gennemgribende strukturering og prioritering af området. Cirkulær økonomi, genanvendelse, oplysning og kompetenceudvikling er mål for kommunens udvikling på affaldsområdet.

Cirkulær økonomi

Cirkulær økonomi er en model for forbrug og produktion, der fokuserer på genanvendelse, reparation og genbrug i modsætning til "brug-og-smid-væk"-kulturen. Avannaata Kommunia vil udarbejde en grøn indkøbspolitik for de kommunale institutioner, der skal sikre, at de offentlige indkøb i højere grad foretages med omtanke for miljø og ressourcer.

Vi opfordre borgere og erhvervsliv til at tage et kritisk blik på sit forbrug og deltage i renholdelse af vores bosteder og natur. Som motivation, vil vi blandt andet fremme brugervenligheden af vores affaldsløsninger samt informere om vigtigheden af sorteringen. En stor del af affaldet, Avannaata Kommunia håndterer, stammer fra det vækstende

erhvervsliv. Vi vil stille større krav til virksomhedernes affaldshåndtering og styrke samarbejdet for i fællesskab at finde bæredygtige løsninger.

Affaldsforebyggelse og genbrug

Kommunen arbejder på at oprette genbrugsstationer til direkte genbrug af overskudstræ, møbler og andre genstande, der kan være til gavn for andre. Vi vil efterspørge erhvervslivets bidrag til recirkuleringen samt støtte og vejlede i forbindelse med private tiltag, der kan fremme genbrug.

Sortering og genanvendelse

Alle borgere i kommunen kan i dag indlevere farligt affald til kommunen. Dette er yderst vigtigt for beskyttelse af vores miljø og borgernes sundhed. I dag er der dog stor forskel på de enkelte bosteders ressourcer til at håndtere affaldet. De næste år vil vi sikre, at alle bosteder har de rette hjælpemidler og kompetencer til at håndtere det farlige affald.

Siden 2021 har kommunen påbegyndt afskibning af genanvendeligt affald med formålet at forlænge materialernes levetid og udnytte ressourcerne bedst muligt. Vi sender blandt andet udtjent fiskenet, trawl og reb samt metal og hårde

hvidevarer til genanvendelse i Danmark. I Qaanaaq og Ilulissat frasorteres glas- og metalaffald i husholdningen, hvilket skal udbredes til flere bosteder.

Lokale handleplaner

Da kommunen består af mange bosteder fordelt med stor afstand og med begrænsede havnefaciliteter, har vi en særlig infrastrukturel udfordring. Vi vil, i samarbejde med bygdebestyrelserne og andre lokale aktører, have fokus på at finde lokale løsninger, der lever op til de aktuelle standarder på miljøområdet.

De mindre bosteders nedslidte forbrændingsanlæg vil gradvist udfases med implementeringen af en ny pakkeløsning, hvor affaldet sendes til et tidssvarende forbrændingsanlæg i Sisimiut og genanvendes til energiproduktion. Det styrker både vores folkesundhed, den cirkulære økonomi og mindsker vores CO₂-aftryk.

Kommunen vil undersøge muligheden for nye kildesorteringer til gavn for miljø og befolkning. Frasortering af organisk affald i det private hjem, forventes eksempelvis at have en miljø- og sundhedsmæssig gevinst i udvalgte bosteder

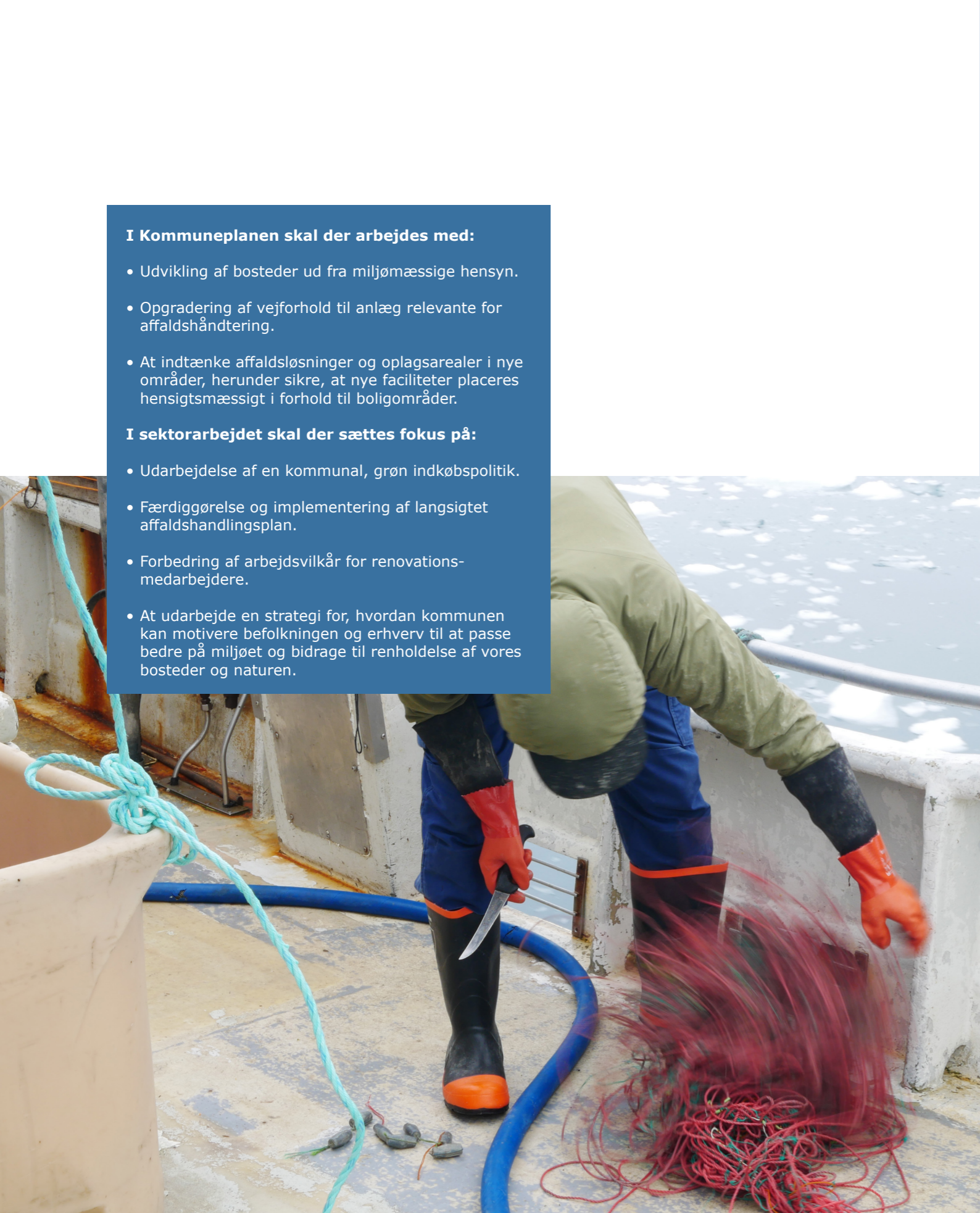
ved at nedbringe antallet af fluer og mindste den organiske konterminering.

Avannaata Kommunia vil desuden rette særlig opmærksomhed på bortskaffelse af natrenovation og ønsker at finde løsninger, der kan tilpasses både sommer- og vinterhalvåret.

Bedre vilkår for ansatte

Forbedrede arbejdsvilkår blandt medarbejdere på miljø- og driftsområdet er en forudsætning for den ønskede udvikling, der kræver kontinuitet og effektivitet.

Der er mange ufaglærte renovatører, der løfter en vigtig opgave. Kommunen vil understøtte deres arbejde med forbedrede arbejdsforhold, herunder hygiejneforhold, arbejdsredskaber, effektivisering af arbejdsopgaver og kompetenceudvikling. Der planlægges blandt andet kurser i affaldssortering, maskinvedligeholdelse og forsendelse af affald for alle renovationsmedarbejdere.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Udvikling af bosteder ud fra miljømæssige hensyn.
- Opgradering af vejforhold til anlæg relevante for affaldshåndtering.
- At indtænke affaldsløsninger og oplagsarealer i nye områder, herunder sikre, at nye faciliteter placeres hensigtsmæssigt i forhold til boligområder.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Udarbejdelse af en kommunal, grøn indkøbspolitik.
- Færdiggørelse og implementering af langsigtet affaldshandlingsplan.
- Forbedring af arbejdsvilkår for renovationsmedarbejdere.
- At udarbejde en strategi for, hvordan kommunen kan motivere befolkningen og erhverv til at passe bedre på miljøet og bidrage til renholdelse af vores bosteder og naturen.

Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 3, 8, 11, 12 og 14.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion Det skal bestræbes at afkoble økonomisk vækst fra miljøforringelse.	Avannaata Kommunian vil udarbejde en grøn indkøbspolitik for de kommunale institutioner, der skal sikre, at de offentlige indkøb i højere grad foretages med omtanke for miljø og ressourcer.
12.7 Promovér bæredygtighed i offentlige indkøb	
8.8 Beskyt arbejdstagerrettigheder og skab sikre arbejdsmiljøer	Der er mange ufaglærte renovatører, der løfter en vigtig opgave i kommunen. Vi skal understøtte deres arbejde med forbedrede arbejdsforhold, herunder hygiejneforhold, arbejdsredskaber, effektivisering af arbejdsopgaver og kompetenceudvikling.
3.3 Bekæmp smitsomme sygdomme	
11.6 Minimér byernes miljøpåvirkning Inden 2030 skal den negative miljøbelastning pr. indbygger reduceres.	Avannaata Kommunias affaldsplan 2024-2035 vil afspejle en gennemgribende strukturering og prioritering af affaldsområdet. Vi vil mindske deponi af affald og øge sortering samt afskibning af genanvendeligt affald.
12.4 Håndter kemikalier og spildprodukter ansvarligt Inden 2020 skal der opnås en miljømæssig forsvarlig håndtering af kemikalier og affald i hele deres livscyklus og udledning til luft, vand og jord skal væsentligt reduceres for at minimere negative indvirkninger på menneskers sundhed og miljøet.	De mindre bosteders forbrændingsanlæg vil gradvist udfases med implementeringen af en ny pakkeløsning, hvor affaldet sendes til et tidssvarende forbrændingsanlæg i Sisimiut og anvendes til energiproduktion. Det styrker både vores folkesundhed, den cirkulære økonomi og mindsker vores CO ₂ -aftryk. Kommunen vil undersøge muligheden for nye kildesorteringer til gavn for miljø og befolkning. Alle bosteder skal have de rette hjælpemidler og kompetencer til at håndtere farligt affald.
14.1 Reducér forurening af havet	
12.3 Halvér det globale madspil per person	Vi opfordre borgere og erhvervsliv til at tage et kritisk blik på sit forbrug og deltage i renholdelse af vores bosteder og natur. Sikring af brugervenlige affaldsløsninger.
12.5 Reducér affaldsmængden betydeligt	Vidensdeling om vigtigheden af sortering. Vi vil stille større krav til virksomhedernes affaldshåndtering og styrke samarbejdet for i fællesskab at finde bæredygtige løsninger.
12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt	Etablering af genbrugsstationer til direkte genbrug af overskudsstræ, møbler og andre genstande, der kan være til gavn for andre.
12.8 Udbred forståelse for bæredygtig livsstil	Vi vil efterspørge erhvervslivets bidrag til recirkuleringen samt støtte og vejlede i forbindelse med private tiltag, der kan fremme genbrug.

10 KLIMATILPASNING

Global opvarmning medfører forandringer i klimaet over hele verden. I Arktis stiger temperaturen dobbelt så hurtigt som den gennemsnitlige stigning i verden. I Grønland ser og mærker vi derfor forandringerne tydeligt i hverdagen. Klimaet spiller en afgørende rolle for levevilkår for både mennesker, dyr og natur. Avannaata Kommunia vil have fokus på klimatilpasning, samtidig med at vi vil bidrage til at mindske CO₂-udledningen.

Vi vil udlede mindre CO₂

Vi vil sætte klimaforandringerne på dagsordenen, og arbejde målrettet for at nedbringe vores CO₂-udledning. Indledningsvis vil vi have fokus på Ilulissat. Vi kender allerede byens udledning fra kortlægningen i 2019.

Paakitsoq vandkraftværk har forsynet el- og fjernvarmeproduktionen med vedvarende energi siden 2012, men vi udnytter fortsat ikke den fulde kapacitet. Olieforbrug til opvarmning og produktion i Ilulissat står for knap 50 % af den samlede CO₂-udledning for byen. Avannaata Kommunia ønsker, at Naalakkersuisut sikrer gode rammebetingelser for konverteringen fra individuelle oliefyr til grøn fjernvarme eller elvarme til opvarmning af huse. Her er det afgørende, at priserne bliver tilpasset, så de i højere grad afspejler de samfundsøkonomiske omkostninger og gør det attraktivt at være på grøn energi.

Den næststørste kilde til udledning er forbruget af benzin og diesel til transport, som udgør 28 % af den samlede udledning. Herefter kommer deponering af affald, hvor biologiske og kemiske reaktioner i affaldet kan medføre, at der dannes gas bestående af både CO₂ og metan. Metan er en ca. 25 gange kraftigere drivhusgas end CO₂.

Deponering af affald står for 20 % af den samlede udledning i Ilulissat. Kommunen vil derfor have fokus på at mindske olie-, benzin og diesel-forbruget i byen samt at nedbringe affaldsdeponi.

Permafrosten smelter

En stor del af vores veje og byggeri er anlagt på permafrost. Dette har fungeret som et hårdt og stabilt underlag tidligere, men klimaforandringerne påvirker stabiliteten af permafrosten i vores område. Det har konsekvenser for bygnings- og vejfundamenter, som får sætningsskader. I planlægning af anlægsprojekter og byggeri, vælger vi derfor modstandsdygtige løsninger og overvejer placeringen af nyanlæg omhyggeligt.

I vores landskab er der desuden flere permafrosne skrånninger, som, på grund af afsmeltning, kan udvikle sig til ustabile områder med farer for fjeldskred og tsunami. I den forbindelse har beredskabet udarbejdet de nødvendige beredskabsplaner, som kontinuerligt vil blive opdateret.

Isfjordskontoret vil fortsætte et tæt samarbejde med Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, hvorigennem der løbende holdes øje med kommunens kulturminners tilstand ift. truslen fra erosion og ændringer i landskab og vandstand. Specielt ved Sermermiut er der et øget fokus, da området arkæologisk set er et af de udpegede nationale seværdigheder.

Ændringer i nedbør og temperatur

De seneste år er antallet af dage med temperaturer omkring frysepunktet og dage med nedbør steget, og denne udvikling forventes at fortsætte. Stigningen i nedbør medfører, i samspil med smeltevand, oversvømmelser under boliger, over veje, ved hundeplasser, i grøfter mv. Vi vil optimere vores håndtering af den øgede mængde nedbør og planlægge i henhold til at undgå skader på det byggede miljø. Temperaturer, der svinger omkring frysepunktet, medfører desuden glatte veje og fortove, hvorfor vi skal finde løsninger for bedre trafiksikkerhed i glat føre.

Det varmere klima medfører dog også nye potentialer. De længere perioder med isfrit hav muliggør eksempelvis nye forsynings- og transportmuligheder, som kan være med til at udvikle vores erhverv og kommunens sammenhængskraft. Derudover forlænger det varmere klima kommunens anlægssæson, hvorfor vi løbende vil revidere vores årsplanlægning.

Vejret påvirker vores traditioner

Klimaets forandringer tydeliggør, at vores kulturarv på flere punkter er afhængige af netop klimaet. De ustabile temperaturer og luftfugtigheden i vinterperioden udfordrer eksempelvis fremstilling af Nationaldragter og tørring af fisk på traditionel vis. Frysepunktstemperaturer danner desuden skorper af is på sneen, hvilket slider på slædehundenes poter. Samtidig udfordres hundeslædekørsel og vores traditionelle fangerkultur af, at udbredelsen af havis mindskes og bliver mindre sikker. Vi skal samarbejde og tænke innovativt for at bevare vores stærke traditioner i det ændrede klima.

Formidling om klimaforandringer

Et synligt bevis på klimaforandringerne er, at isfjeldene i Ilulissat Isfjord i dag er væsentligt mindre end for blot 20-25 år siden. Sermeq Kujalleq har trukket sig tilbage, og gletsjerfronten står nu på selve undergrunden. Grundet den tydelige tilbagetrækning af Sermeq Kujalleq er Verdensarvsområdet Ilulissat Isfjord blevet et symbol på effekten af klimaforandringerne. Det gør vores kommune til et interessant mål for både turister, forskning og formidling om klimaforandringer. Vi vil fortsat understøtte forskningsprojekter og vidensdeling om klimaforandringer, og bidrage til at styrke befolkningens bevidsthed om emnet.

Indsatsområdet bidrager primært til opfyldelse af FN's Verdensmål 7, 11 og 13.

FN'S VERDENSMÅL (DELMÅL)	LOKALE HANDLINGER
11.6 Minimér byernes miljøpåvirkning	Vi vil sætte klimaforandringerne på dagsordenen, og arbejde målrettet for at nedbringe kommunens CO ₂ -udledning. Indledningsvis vil vi have fokus på Ilulissat og på 1) at nedbringe deponering af affald, 2) at mindske forbruget af benzin og diesel og 3) at udnytte den fulde kapacitet af Paakitssoq vandkraftværk og dermed nedbringe olieforbruget til opvarmning og produktion. Disse tre områder står i dag for henholdsvis 20 %, 28 % og knap 50 % af den samlede CO ₂ -udledning i Ilulissat.
13.2 Indbyg klimaindsatser i politiske beslutninger og planlægning	
11.5 Reducér skaderne på grund af naturkatastrofer	Kontinuerlig opdatering af beredskabsplaner i forhold til de områder, hvor afsmeltning af permafrost, skaber ustabile skrånninger med farer for fjeldskred og tsunami.
13.1 Styrk modstandskraften og tilpasningen mod klimarelaterede katastrofer	I planlægning af anlægsprojekter og byggeri, vælger vi modstandsdygtige løsninger og undgår placering på permafrost. Vi vil optimere vores håndtering af den øgede mængde nedbør og planlægge i henhold til at undgå skader på det byggede miljø.
7.2 Forøg den globale procentdel af bæredygtig energi	Vi vil understøtte udnyttelse af den fulde kapacitet af Paakitssoq vandkraftværk og dermed nedbringelse olieforbruget til opvarmning og produktion. Avannaata Kommunía ønsker, at Naalakkersuisut sikrer gode rammebetingelser for konverteringen fra individuelle olieforbrændere til grøn fjernvarme eller elvarme til opvarmning af huse. Her er det afgørende, at priserne bliver tilpasset, så de i højere grad afspejler de samfundsøkonomiske omkostninger og gør det attraktivt at være på grøn energi.
7.1 Giv alle adgang til moderne energi	Inden 2030 skal der sikres universel adgang til pålidelig og moderne energiforsyning til en overkommelig pris.
11.4 Beskyt verdens kultur- og naturarv	Isfjordskontoret vil fortsætte et tæt samarbejde med Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, hvorigennem der løbende holdes øje med kulturmindernes tilstand ift. truslen fra erosion og ændringer i landskab og vandstand. Vi skal samarbejde og tænke innovativt for at bevare vores stærke traditioner, herunder fremstilling af skind til Nationaldrager og hundslædekørsel, i det ændrede klima.
13.3 Opbyg viden og kapacitet til at imødegå klimaforandringer	Vi vil fortsat understøtte forskningsprojekter og vidensdeling om klimaforandringer, og bidrage til at styrke befolkningens bevidsthed om emnet.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At nye arealer udlægges med omtanke for permafrost.
- At planlægge slædespor i forhold til klimaforandringer.

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Udvikling af klimahandleplan for Ilulissat på baggrund af CO₂-kortlægningen.
- At materialer og byggeformer er modstandsdygtige over for klimaforandringer.
- Beskyttelse af kulturminde og kulturarv.
- Opgradering af grøftesystemer til afledning af overfladevand og smeltevand i forbindelse med udarbejdelse af nye spildevandsplaner.
- At finde løsninger for trafikssikkerhed i glat føre.
- At understøtte vidensproduktion og formidling om klimaforandringerne.

KOMMUNENS UDVIKLING

Kommunens planlægning skal afspejle de demografiske tendenser. Herunder præsenteres nøgletal, udvikling og tendenser for Avannaata Kommuniens befolkning. Tallene er hentet hos Grønlands Statistik og vil fremhæve udvikling siden januar 2017 og frem til januar 2024.

Indbyggertal

Det samlede indbyggertal i Avannaata Kommunia er siden 2017 steget med ca. 200 personer svarende til en stigning på knap 2 %. Det er en 8 % stigning i indbyggertallet i Ilulissat distriktet (+391 personer), der medfører den samlede stigning for kommunen, mens de tre nordlige distrikter derimod har oplevet et fald i indbyggertallet siden 2017.

Den største procentvise fraflytning ses i Qaanaaq, hvor indbyggertallet er faldet med 48 personer svarende til 6,4 % fald.

Kønslig fordeling

Særligt for Upernavik ses, at andelen af mænd er faldet markant med 23 % siden 2017, mens andelen af kvinder er faldet med 2,5 % siden 2017. De øvrige byer ser et mere lige fald i indbyggere fordelt på mænd og kvinder. Overordnet for kommunen gælder dog fortsat, at mænd udgør en større procentvis andel (53 %) af indbyggertallet end kvinder (47 %). Dette kan blandt andet forklares med, at andelen af Grønlands arbejdsstyrke, der er født uden for Grønland, består af 2/3 mænd.

Grønlands Statistik har alene oplysninger om de binære køn, mand og kvinde, hvorfor vi ikke kan præsentere udvikling i antallet af ikke-binære eller kønsdiverse personer i kommunen.

Byerne er attraktive

Kommunens indbyggere flytter fra de mindre bosteder til byerne, hvilket er en tendens, vi har kunne følge i mange år og over hele landet. I dag bor lige knap 74% af kommunens indbyggere i de fire byer. 46 % af den samlede befolkning i kommunen bor i Ilulissat by.

Den ældre befolkning vokser

Siden 2012 har der været et fald i antallet af børn og unge under 18 år. Denne udvikling fortsætter frem til i dag. I kommunen er andelen på 0-18 år faldet med 6,3 %, mens andelen på 65+ år er steget med 22,6 % siden 2017. Ser vi på Upernavik distriktet er andelen af børn og unge faldet med hele 16 %, mens andelen af ældre på 65+ år er steget med knap 20 % de seneste 7 år.

Flere husstande uden børn

Husstandsstørrelserne er faldende i alle distrikter. Overordnet for kommunen gælder, at antallet af husstandstyper uden børn er steget med 7,7 %, mens husstande med børn er faldet med 2,6 % siden 2017.

Siden 2012 har der været et stort fald i antallet af husstandstypen par med børn, mens alle andre husstandstyper har været stigende.

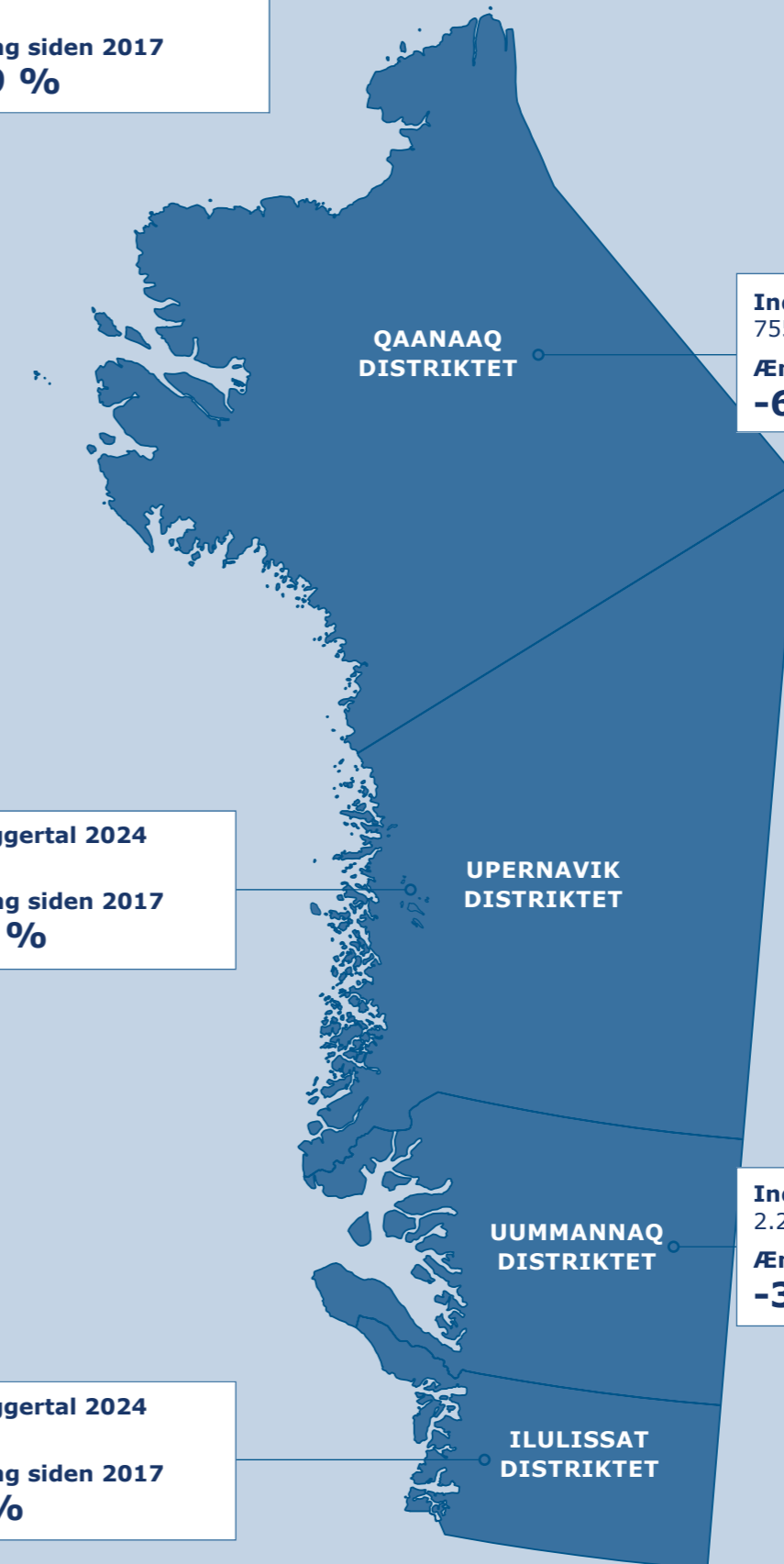
Avannaata Kommunia
Indbyggertal 2024
10.846
Ændring siden 2017
+1,9 %

Indbyggertal 2024
2.748
Ændring siden 2017
-2,8 %

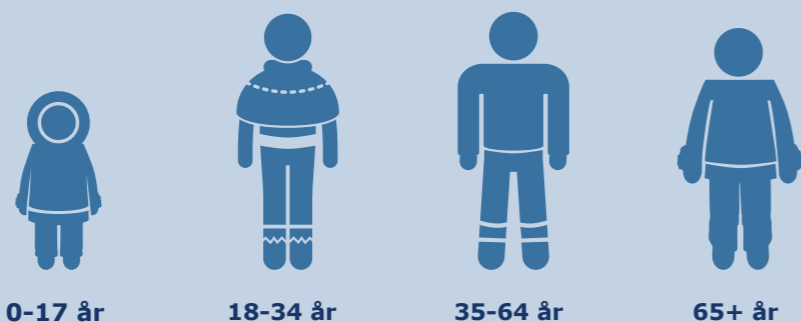
Indbyggertal 2024
5.399
Ændring siden 2017
+8 %

Indbyggertal 2024
755
Ændring siden 2017
-6,4 %

Indbyggertal 2024
2.236
Ændring siden 2017
-3 %

Procentvis udvikling i aldersgrupper siden 2017:

	0-17 år	18-34 år	35-64 år	65+ år
Avannaata Kommunua	-6,3 %	+1,7 %	+3,1 %	+22,6 %
Ilulissat distriktet	+0,1 %	+6,2 %	+10,9 %	+22,1 %
Uummannaq distriktet	-6,8 %	-5,5 %	-6,7 %	+32,1 %
Upernavik distriktet	-16,2 %	3,1 %	-0,3 %	+19,4 %
Qaanaaq distriktet	-2,8 %	-10,9 %	-8,7 %	+6,6 %

Siden 2017 er antallet af husstandstypen par med børn faldet med 15 %, mens husstandstypen enlige med børn er steget med næsten 30 % siden 2017.

Hvis vi alene kigger på husstandene i Qaanaaq distriktet, er antallet af husstandstypen enlige med børn steget med hele 71 % siden 2017, hvilket svarer til 65 husstande med en enlig forælder med 1 eller flere børn.

Andelen af husstande uden børn er størst i Uummannaq og Ilulissat hvor 46 % af distrikternes husstande består af voksne uden børn. Upernavik distriktet har den største andel af husstande med børn, idét 66% af husstandene i distriktet har børn.

Nationaliteter

I 2024 er der bosat 875 indbyggere i kommunen, som er født uden for Grønland. Det svarer til 8% af kommunens befolkning. Andelen af indbyggere, der er født uden for Grønland har været faldende fra 2003 til 2017, men siden da er andelen igen steget. Lige knap 78 % af kommunens indbyggere, der er født uden for Grønland, bor i Ilulissat by. I Ilulissat udgør denne del af befolkningen 13 % af byens indbyggere, mens samme målgruppe udgør 3 % af befolkningen i Qaanaaq og Upernavik. I Uummannaq er andelen

af befolkningen, der er født uden for Grønland steget med 55 % siden 2017, og udgør i dag 96 personer, dvs. lige knap 7 % af byens befolkning.

Fremskrivning af indbyggertal

Ifølge en prognose fra Grønlands Statistik fra 2020 vil det samlede folketal for Grønland falde med omkring 1.300 personer fra 2020 til 2030. For Avannaata Kommunua forventes dog et stabilt eller svagt stigende indbyggertal. Dette skyldes blandt andet en forventet stigning i antallet af indbyggere i Uummannaq. Ifølge fremskrivninger fra 2024 vil antallet af personer, der er født i Grønland og bor i landet, falde med en femtedel frem mod 2050. Andelen af befolkningen, der er født uden for Grønland forventes at forblive konstant. Fremskrivningen peger desuden på at befolkningens gennemsnitsalder stiger fra 35,1 år i 2024 til 39,5 år i 2050.

FAKTA OM KOMMUNEN

- Avannaata Kommunua har 4 byer og 21 mindre bosteder
- Der bor 10846 indbyggere (2024)
- Kommunen dækker et areal på 522.700 km²

STATUSOVERSIGT FOR KOMMUNEPLANTILLÆG

Siden kommuneplanen blev vedtaget i december 2018 har kommunalbestyrelsen vedtaget en række tillæg til kommuneplanen. Planstrategi 2020 præsenterer kommuneplantillæg vedtaget siden vedtagelsen af kommuneplanen og frem til d. 25. juni 2020. Nedenfor ses en oversigt over kommuneplantillæg, der er bekendtgjort som gældende eller igangsat i perioden d. 26. juni 2020-31. juli 2024.

Bosteder	Delområde nummer	Bekendtgjort	Plannavn	KPT Nr.
Ukkusissat	UKK1505-B01	23.02.2021	Havnen/tankanlægget	22
Ilulissat	ILU1200-C24	30.06.2021	Centerområde syd for drikkevandssøen	14
Ilulissat	ILU1200-B07	09.08.2021	Erhvervsområde ved Konrad Chemnitzip Aqquserna	13
Ilulissat	ILU1200-C15	19.8.2021	Centerområde ved Kredsretten	24
Ilulissat	ILU 1200-E07	09.03.2022	Tinussaraaq	28
Qeqertaaq	QQT1202-A01	17.06.2022	Boligområde i Qeqertaaq	23
Qaarsut	QST 1502-C02	17.06.2022	Hotellet	26
	ILU 1200-A26	17.06.2022	Issortarfik	27
Asi/ Det åbne land	0003-O04	17.06.2022	Landskabelig bufferzone for UNESCO verdensarvsområdet	29
Ilulissat	ILU1200-E13	17.06.2022	Asfaltværk	30
Ilulissat	ILU 1200-A29	13.12.2022	Nuussuattaap Aqqutaa	25
Ilulissat	ILU1200-C24	20.12.2022	Centerområde syd for drikkevandssøen	32
Ilulissat	ILU1200-A21	10.03.2023	Niels Dorph-ip Aqquserna	35
Asi/ Det åbne land	0003-L01	26.04.2023	Eqi	38
Ilulissat	ILU1200-A10	22.05.2023	Jørgen Guldagerip Aqqutaa	33
Asi/ Det åbne land	0003-L14	04.08.2023	Aattartoq	36
Upernavik	UPV1600-D03	18.09.2023	Ny kirkegård	20
Ilulissat	ILU1200-A30	27.09.2023	Boligområde i Ilulissat nord	34
Asi/ Det åbne land	0003-L08	15.11.2023	Uummannatsiaq	48
Ilulissat	ILU1200-C29	21.11.2023	Ny delområde i Ilulissat Nord	41
Uummannaq	UMM 1500-E13	27.12.2023	Nyt Elværk	40
Uummannaq	UMM 1500-D06	13.02.2024	Udvidelse af kirkegården	45
Ilulissat	ILU1200-C30	04.03.2024	Centerområde ved Konrad Chemnitzip Aqq	43
Ilulissat	ILU1200-B04	04.04.2024	Erhvervsområde Ilulissat Nord	15
Ilulissat	ILU 1200-C16	04.04.2024	Revision af Centerområdet ved det gamle stenbrud, Ilulissat	49

